20 AĞUSTOS 1980 ÇARŞAMBA 10 TL.

Halkın Gazetesi

Demokrat

CHP Uşak'ta seçimi neden kaybetti

Halkın Dilinden Köşesi

2. Sayfada

Bayındırlık Bakanı Selahattin Kılıç:

"5 örfi idare komutanı değişmiştir, bunu hayra yorun"

● Orhangazi AP İlçe Kongresinde konuşan Kılıç, "Anarşiden korkmayınız. Hükümetimiz 35 örgütün köküne inmis, 10 bin kişi tutuklanmıştır. 5 örfi idare komutanı değişmiştir, bunu hayra yormanızı rica ediyorum" dedi

HABERİ 7. SAYFADA

ALİ ELVERDİ'NİN DEMECİNE TEPKİLER SÜRÜYOR

İzmir CHP Milletvekili Aslantaş

"ELVERDİ KENDİ KİN VE İHANETİNİN BATAĞINDA BOĞULACAKTIR"

● İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı konuşmanın tekzibi için durumun telefonla Genelkurmay Başkanlığına bildirildiğini açıkladı

● Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Zeki Karacagil, Elverdi'nin konuşmasına ilişkin soruşturma açılması için her hangi bir başvuru gelmemesine rağmen Yargıtay Başsavcılığı olarak incelemelere başlanıldığını söyledi

● İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın Cumhuriyet Başsavcısının Bursa Milletvekili Elverdi'nin AP'den çıkarılmasını isteyebileceğini söyledi

● Elverdi'nin sözlerini tepki ile karşılayan Bursa AP İlçe başkanlarından biri: "Paşayı dinlerken şoke oldum. Sayın Elverdi neyi nerede söylemeyeceğini henüz bilmiyor. Daha doğrusu politikayı öğrenemedi. Tabi bu gafların zararını da parti olarak biz çekiyoruz"

HABERİ 7. SAYFADA

İŞKENCELERDE TIRNAK SÖKME VE TUZ YEDİRME YAYGINLAŞIYOR

İşkencelerde, elektrik verme, vücudun çeşitli yerlerinde sigara söndürme, falakaya yatırma, kıyasıya dövme gibi yöntemler uzun süreden beri uygulanageliyordu. Artık, ara sıra başvurulan tırnak sökmeler de son günlerde yaygınlık kazandı. Artvin'de gözaltına alınarak işkence yapılan orman işçilerinden birinin daha tırnağı söküldü. Sorgulaması sonunda suçsuz bulunarak serbest bırakılan gencin annesi, "işkence yoktur diyenler, gelip Hüseyinimin ayağını görsünler." derken, işkence gören diğer yurttaşın annesi de böylesi işkenceyi gavurun bile yapamayacağını, oğlunu bu hale getirenlerden davacı olduğunu söylüyor.

Artvin'de 3 işçiye 48 saat süreyle işkence yapıldı

● İşçiler: Bir odaya konduk. Aynı günün akşamı hava kararınca işkence başladı. Hüseyin'in kafasını duvara vura vura bayılttılar. Sonra sıra bana ve Hasan'a geldi. Hüseyin ise yerde baygın yatıyordu

● Hasan ve Hüseyin Aslan'ın anası, "Kimi kime şikayet edeyim. İşkence yoktur diyenler gelipte Hüseyinimin ayağını görsünler."

● Erdoğan Karataş'ın anası, "Bu işkenceyi gavur bile yapmaz. Çocuğumun her tarafını çürütmüşler. Zaten ciğerlerinden hasta oğlum. Kendi işinde gücünde bir insandır o. Kimsenin etlisine sütlüsüne karışmaz. Ne istediler neden yaptılar? Kan geliyor yavrumun ağzından. Yavrumu bu hale koyanlardan davacıyım"

Tırnak sökme gibi tuz yedirme de işkencelerde yaygınlık kazandı. Bir süre önce Adana'da üç köylüye tuzlu hamur çorbası yedirilerek katledilmişti. Artvin'de de gözaltına alınan orman işçilerine tuz yedirildi.

HABERİ 7. SAYFADA

Ecevit: Hükümet Nazi stratejisi izliyor

● CHP Genel Başkanı: "Türkiye'de bir Hindenburg seçtirilemedi ama Cumhurbaşkanı seçimi engellenerek bir Hinderburg durumu yaratıldı" dedi

HABERİ 7. SAYFADA

FKÖ Ankara Temsilcisi Ebu Firas'a başarısız bir suikast yapıldı

● MSP Genel Başkan Yardımcısı Recai Kutan, parlamentoda yaptığı konuşmada, suikastten hemen sonra Dışişleri Bakanlığı'nın haberdar edildiğini, ancak olayla ilgilenilmediğini bildirdi

● Suikasti düzenledikten sonra Ebu Firas tarafından yakalanan Sweiti adlı sanık, İsrail Elçiliği'nden talimat aldığını itiraf etti

FKÖ'nün Ankara temsilcisi Ebu Firas, kendisine yapılan başarısız suikast girişiminden önce de, Türkiye'deki İsrail Büyükelçiliğinin casusluk yuvası olduğunu açıklamıştı

ANKARA (DEMOKRAT)

FKÖ Ankara Temsilcisi Ebu Firas'a başarısız bir suikast girişiminde bulunuldu. Saldırganın Ebu Firas tarafından yakalandığı ve yapılan sorgulamasında da İsrail'li bir diplomattan talimat aldığını itiraf ettiği bildirildi. MSP Genel Başkanı Yardımcısı Kutan ise olaya ilişkin olarak yaptığı açıklamada Firas'a saldıran kişinin siyonist bir ajan olduğunun belirlendiğini ancak, Dışişleri bakanlığının olaydan önce ve sonra ilgisiz tutumunu sürdürdüğünü belirtti.

FKÖ Ankara Temsilcisi Ebu Firas'a başarısızlıkla sonuçlanan bir suikast girişiminde bulunan kişinin İsrail uyruklu Ziad Sweiti olduğu açıklandı. Sweiti sorgulamasında Yunanistan'daki İsrail Elçiliğinde çalışan Gabi adlı bir diplomatın kendisine, öldürülmesi için üç Filistinlinin resmini gösterdiğini ve bunlardan birinin de Ebu Firas'a ait olduğunu söyledi. Saldırgan ayrıca,

(Devamı 7. Sayfada)

CHP Cumhurbaşkanlığı için Kayacan'ı aday gösterdi

● Kayacan'ın adaylığı grup başkanvekillerinin imzasını taşıyan bir önerge ile TBMM Başkanlığı'na sunuldu

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP TBMM Ortak Grubunda dün Ankara Milletvekili Kemal Kayacan'ın Cumhurbaşkanlığına aday olması benimsendi.

Ortak Grupta, Kemal Kayacan bir grup parlamenter tarafından aday olarak önerildi.

Grup Kayacan'ın, adaylığını oy birliğiyle benimsedi. Kayacan'ın, adaylığı grup başkanvekillerinin imzasını taşıyan bir önerge ile TBMM başkanlığına sunuldu.

CHP daha önce de Meclis Başkanı Cahit Karakaş'ın Cumhurbaşkanlığı için nabız yoklaması yapmış, ancak olumlu bir sonuç alamamıştı.

NATO Komutanlarından Crowe Türkiye'ye geldi

● Güney Avrupa Müttefik Kuvvetleri Komutanı Amiral Crowe, Ankara'da Genelkurmay Başkanı Evren'le birlikte bir brifinge katılacak

ANKARA (AJANSLAR)

NATO Güney Avrupa Müttefik Kuvvetleri Komutanı William J.Crowe Jr. bugün Türkiye'ye geliyor.

Genelkurmay Başkanlığı Genel Sekreterliğinden bildirildiğine göre, Oramiral Crowe Jr. Ankara'da Genelkurmay Başkanı Kenan Evren tarafından kabul edilecek ve Genelkurmay da verilecek bir brifingi izleyecek.

Daha sonra İstanbul'a gidecek olan Güney Avrupa Müttefik Kuvvetleri Komutanı Oramiral William J.Crowe Jr. İstanbul

(Devamı 7. Sayfada)

Halk tehditle yıldırılamayınca bu kez de konutlarına saldırıldı

Adana'nın Yurt Mahallesinde 10 yurttaşın daha evi faşistlerce bombalanıp yakıldı

● Evleri yıkılan, can ve mal güvenlikleri yok edilen yurttaşlar güvenlik güçlerinin denetiminde evlerini başka yerlere taşıdılar

ADANA (DEMOKRAT)

Adana'nın Yurt Mahallesinde akşam karanlık bastırdıktan sonra faşistlerin sokak aralarında silahlı eğitim yaptıkları, ilerici ailelerin evlerini kurşunlayarak halkı göçe zorladıkları ve mahallede faşist terör estirdikleri bildirildi. Önceki gün Kemal Yılmaz, Hacı Topal, Hıdır, Timuçin, Fikri Turgut,

(Devamı 7. Sayfada)

Faşistlerin bombalı saldırıları sonucu 10 yurttaşın evi yıkıldı. Eşyalarıyla birlikte açıkta kalan aileler yıkık evlerini terkederek göçmek zorunda kaldı-

Kırşehir'de CHP İl Yönetim Kurulu üyesi öldürüldü

● Faşistlerin Artvin'de karanlık tertipler peşinde olduğu öne sürüldü. Hopa'da yakalanan bir faşistin üzerinden örgüt şemaları ve kendilerine göre ortadan kaldırılacak bazı kişilerin adları bulundu.

HABERİ 5. SAYFADA

TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek tutuklandı

HABERİ 5. SAYFADA

ABD'de Cumhuriyetçi Parti'nin Başkan adayı Reagan:

"Vietnam savaşı ABD'nin soylu davalarından biriydi"

● Amerika'nın silahlanma harcamalarını arttırması gerektiğini savunan Reagan, Vietnam'dan alınacak dersleri sıralayarak, savaşa zorlandıkları taktirde bunu kazanacak vasıtalara ve azme mutlaka sahip olmaları gerektiğini söyledi

HABERİ 7. SAYFADA

Polonya Birleşik İşçi Partisi Sekreteri Gierek

"İşçilerin ekonomik taleplerini kabul ediyoruz"

● İşçilerin hayat pahalılığı, ücretler ve fiyatlarla ilgili isteklerinin anlayışla karşılandığını açıklayan Polonya yönetimi, grevin politik amaçlara yönelmesinden kaygı duyduklarını belirtti

HABERİ 3. SAYFADA

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Fukara

Diyarbakır karpuzu kadar kocaman bir ses "Karpuz!.." diye patladı sokağın ortasında. İçi karpuz dolu bir kamyonetin şoför yerinde oturan gençten geliyordu ses. Elindeki mikrofona konuşuyor ve karpuzların ortasındaki hoparlör de söylediğini, ölüyü diriltecek bir abartmayla, büyültüp çevreye dalga dalga yayıyordu. Karpuz sözcüğünün patlamasının ardından- şehirlerarası otobüs duraklarında, lunapark kapılarında anons yapmaya heveslilerin o yavşak, ağdalı, cahil ve ukâlâ konuşma uslübunda- "Tanesi yirmibeş liraya...", "Dört tanesi yüz liraya karpuz" tümcelerinin sözcükleri, kestane fişekleri gibi, gelişi güzel, sağa sola dağıldı.

Sanırım mahallede yüreği ağzına gelmeyen kalmamıştı.

Ve karpuz yayını, kişiyi çıldırtan bir tek düzelik ve tizlikte, bir yarım saat sürdü.

Satıcı ne kerte rahatsız edici olduğunu zerrece bilincinde değildi.

Onun gibi, hoparlörlü kamyonetlerle patlıcan domates, meyve satanlar; bayramlarda falân filân kurum adına kurban derisi toplayanlar da farkında değillerdi.

Şehit hatları vapurunda, bir masanın çevresinde bir yandan kağıt oynayan, öte yandan sonuna kadar açtıkları radyonun müziğine uyarak oldukları yerde kıpır kıpır kıpırdayan, pazar gezisine çıkmış dört genç de, başkalarını tedirgin edip etmediklerini akıllarının ucuna getirmiyorlardı.

Evinde, sigara tablalarında iki izmariti yan yana görmeye tahammülü olmayan, çok titiz bir ev hanımı bilirim. Sigara tablalarını sürekli pencereden sokağa boşaltır.

Geçenlerde, kafayı iyice çekmiş komşu beylerden biri, elindeki anahtarı apartman kapısına bir türlü uyduramayınca, apartmanın önündeki, o gün nasılsa boşaltılmış, üç çöp bidonuna üç esaslı tekme savurup gümbür gümbür yuvarladı. Böylece hem kapıcı, hem de sokağın tüm köpekleri uyanmış oldu.

Sokakta yürürken yediğiniz kestanenin kabuklarını ne yaparsınız? Bir düşünün.

Hani, biraz fazlaca kendimize dönük insanlarız da. Diyeceğim o.

Hele, bir de bu halimizle politikacılığa sıvanınca...

Ve, çoğu kez hak ve özgürlüklerimizin başkalarınki ile sınırlı olduğu basit gerçeğinin bilincinden yoksun bu yapımızla, toplum adına ortaya atıldıkça...

İşte o zaman, Ali Elverdi gibi cellatlığını politikada yatırım yapanlar, "Olaylar kitlesel hale gelince hepisine basarız kurşunu" diyecek kadar canavarlaşır ve insanlık fukarası olurlar.

GÜNÜN YAZISI

İki Konu Üstüne

Murat BELGE

Demirel geçen gün önemli bir şey söyledi. Milliyetçilerin suç işlemeyeceği yargısını yetmiş sekize geri alarak bu yargının o zaman için doğru olduğunu, o zamandan beri "milliyetçileri"in de suç işlediğini beyan etti. Demirel'i altmışların ortasından bu yana tanıyoruz, onunla yaşlandık diyebiliriz-kendisinin herhangi bir zamanda doğru bir şey söylemek gibi bir kaygısı olmamıştır. Türkiye'de faşizm konusunda şimdiye kadar ne yaptığı da yeterince açıktır. Sayın "başbakanı" bu itirafta bulunmaya neyin hangi somut koşulların ittiğini bilemeyiz, ama şu sözüyle bir açık verdiği açıktır. İddiasının aksine, yetmiş sekizde de ve daha on yıl öncesinden başlayarak -"milliyetçiler"in suç işlediği kendisinin her zaman buna kanat gererek suçu artırdığı ve teşvik ettiği söylenmelidir. Bu ülkede, politikayı birazcık olsun izlemiş herkesin yargısı da budur.

Demirel'in kimbilir hangi somut güncel koşulların gereği olarak verdiği açık böylece genişletilebilir, bir gedik haline sokulabilir. Oysa CHP nedense hiç yüklenmiyor buradan. Anlaşılan Demirel'in nihayet "milliyetçiler de suç işliyor" demesinden çok memnunlar. İdam mahkumlarının hapisten kaçtığı, kıyım yapanların beraat ettiği bir ortamda Demirel'in bu kadarcık suçu kabullenmesi yetiyor onlara. "İşte o da anlamaya başladı" diyorlar belki de. Çünkü, bütün umutları, Demirel'in "faşizm tehlikesi"'ni kavramasına bağlı sanki Demirel şimdiye kadar faşizmle işbirliğini, MHP'nin ne olduğunu gerçekten anlayamadığı için yürütmüş gibi. Madem ki Demirel nihayet söyledi sağcıların suç işlediğini, CHP oradan hiç yüklenmiyor, AP'de vehmettiği bilinçlenmenin olgunlaşmasını bekliyor.

Ecevit bir süre "halkın umudu" olmuştu. Anlaşılıyor ki, şimdi Demirel'de Ecevit'in "umudu"

....

İkinci konu, Maraş kıyımı mahkemesinin sonuçları.

Yirmi iki kişi idama mahkum olmuş. Ne var ki, bu arada MHP ve ÜGD manen beraat etmiş. "Manen" demek oldukça soyut bir laf aynı zamanda, camiye bomba koyan ve daha bilmemne halt eden kişiler "maddeten" beraat etmiş.

Gazetelerin yazdığına göre, Maraşlı insanlar bu kişiler serbest bırakılınca tedirgin olmuşlar. Şehri terketmek isteyenden, koruma isteyene. Sözün kısası anlaşılıyor ki mahkeme Maraş'ın huzuruna epey katkıda bulunmuş. Üstelik yirmi iki idamlık var. Biryanda bunca idamlık, öbür yanda serbest bırakılan asıl suçlular.

İnsan ister istemez tarihi hatırlıyor. Bakın şu hikaye koca tarihçimiz Cevdet Paşa'dan aynen aktarıyorum: "İşte , anlaşılıyor ki taşrada da İstanbul'da da insanın kadri yoktu. Adam öldürmekle piliç kesmek bir gibi idi. Hatta bir aralık İstanbul'da gittikçe artan serserilerin önünü almak için Vekiller Meclisinde bir çare arandığı zaman Halet Efendi, "Okçular başındaki berberin başı kesilsin, başkalarına da korku gelsin, devletten çekinir olsunlar, işler düzelsin, asayiş düzelsin" diyip çıkmıştı. Hazır olanlardan birisi "Aman ona kıymayın, o benim berberim" deyince Halet Efendi "Ha o ha bir başkası, maksat eli bıçak tutan, kerli ferli birinin başkalarını korkutmak için kurban edilmesidir" diyip çıkmıştı.

Nedense, Maraş davasının sonucu bana bu hikayeyi hatırlattı. (Cevdet Paşa Tarihi Seçmeler Cilt 2, Milli Eğitim Basımevi. İstanbul 1973, S. 310)

HALKIN DİLİNDEN

CHP Uşak'ta seçimi neden kaybetti?

Ülkemiz somutunda CHP ve Uşak Belediye Başkanlığı seçimi:

Uşak Belediye Başkanlığı seçimi çoğumuzun kafasını karıştırdı. Nasıl oldu da Uşak'da AP seçimi aldı. AP'nin Uşak'ta Belediye Başkanlığını kazanması, AP'nin oylarının fazlalaşması ve CHP oylarının AP ye gitmesi mi, yoksa Sayın Demirel'in dediği gibi halk onu isteği için mi AP orada seçimi kazandı. Hayır, asla böyle olmadı. Bunu en kısa yolundan şöyle açıklayabiliriz.

Uşak'ta seçmen sayısı 32 bin, kullanılan oy 18 bin. Bu seçmenlerin 14 bini nerede? AP seçimi 600 gibi çok az bir farkla almıştır, peki öyle ise 14 bin seçmenin sandık başına gitmemesinin nedeni nedir? CHP seçmeninin düşüncesi ne idi ne oldu ve bu hale geldi?

SEÇİMLERDEN ÖNCE UŞAK'TAKİ DURUM

Şu açıktırki Uşak'ta geniş bir devrimci taban vardır. Bu taban gençliğini benimseyen, onun mücadelesinin doğruluğuna inanan ona sahip çıkan halktır. İyi ile kötüyü ayırt edebiliyor, körü körüne bir partinin kuyrukçuluğunu yapmıyor. Ne yaptığının bilincinde olduğunu bu seçimlerde de açık açık gösterdi. Uşak halkı ve gençliği seçime üç gün kalana kadar CHP adayına sahip çıktılar ve onu canla başla destekleyeceklerini söylediler. CHP adayıyla halkın bazı küçük taleplerinde anlaştılar. Ne olduysa bu üç gün içinde oldu. Seçime üç gün kala Ankara'dan gelen CHP milletvekilleri (Bunların içinde Genel Sekreter Üstündağ'da vardır) seçimin bu hale gelmesine sebep oldular. Bizim sayın milletvekilleri halkın küçücük taleplerine karşı çıktılar. Bunları seçimi kaybetme pahasına da olsa yapmayacaklarını yaptıkları toplantıda açık açık söylediler.

Bu durum CHP'liler arasında büyük tartışmalara yol açtı. Üstündağ kendilerinden başka sol diye bir şey tanımadıklarını, bunun için de onların söyledik lerini kabul etmeyeceklerini ve Uşak'ta Belediye Başkanlığı seçimini kim kazanırsa kazansın büyük saygı duyacaklarını söylediler. Halkın ve devrimcilerin isteği ise şunlardı:

a)Şeker evleri, Elmalı dere, gecekondu mahallelerine su ve elektirik verilmesi
b)İşçilerin sendikalaşmalarına karşı çıkılmaması,
c)Devrimcilerin yazı ve afişlerinin sildirilmemesi ,
d)Belediye Başkanının bildirilerinde sağcılara faşist diye hitap etmesi ve buna benzer küçük talepler.

Evet Uşak halkının CHP adayından istediği bunlardı, CHP adayı ile devrimciler seçime üç gün kalana kadar bu konular üzerinde anlaşmışlar, omuz omuza el ele seçim çalışmalarını yürütüyorlardı. Devrimciler CHP adayının gerekli tüm yazılamalarını yazdılar ve afişlerini yapıştırdılar, kazanması için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlardı. Bunlar yapıldıktan sonra da Uşak'ta CHP adayının kazanmaması için hiç bir neden yoktu, büyük bir farkla kazanırdı.

Fakat seçime üç gün kala Ankara dan gelen CHP Milletvekilleri ve Genel Sekreter Üstündağ Uşak Şan sinemasında bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıda devrimcilerle CHP adayının anlaştığı konuları tamamıyla reddetmiş ve devrimcileri Uşak'ta bir avuç gördüklerini onların desteği olmadan da seçimi kazanacaklarını söylemişlerdir. Ve şunuda söylemeyi ihmal etmemiştir sayın genel sekreter "Bizim dışımızda kim kazanırsa kazansın saygı duyacağız" demiştir. Bu sözleri ile zaten orada seçimin ne olacağını belirlemiştir. Bugün ülkemizde onlarca ilerici, devrimci vede CHP'li yurttaşlar öldürülürken, bizim milletvekilleri kendilerine kurşun sıkan faşistleri savunmuşlar, onları açık açık desteklemişlerdir. CHP ülkemizin bir çok seçim bölgelerinde olduğu gibi Uşak'ta da halkına, kendi seçmenine sahip çıkmamıştır. Kendi sonunu kendisi hazırlamıştır. Uşağın devrimcileri bu toplantıdan sonra CHP seçmenine işte kendiniz durumu gördünüz size ne CHP'ye oy verin nede vermeyin deriz. Kendi iktidarınızı kendiniz belirleyin demiştir. Neyin ne olduğunun farkında olan seçmen yaptığı işin bilincinde olarak sandık başına gitmemiştir.

KARAR HALKA AİTTİR

Halkın böyle davranmasında devrimcilerin kesinlikle bir baskısı olmamıştır.

CHP seçmeni, faşistleri koruyan, onlara büyük saygı duyan ve kendilerini hiçe sayan; devrimcileri bir avuç görenlere bir ders vermiştir. Bu konuyu herhalde çoğumuz anlamışızdır. Evet Uşak'ta seçimi AP'nin kazanmasının tek nedeni CHP Milletvekilerinin kendi dışlarındaki sola karşı faşistleri savunmasıdır.

Uşak devrimcileri ve halkı için değişen bir şey yoktur. Onlar için mücadele devam edecektir , bugünkünden daha hızlı olacaktır. Ama CHP için bir yenilgi, bir çöküntü ve bir kayıptır.

Birazcık düşünen CHP Milletvekilleri için bu gerçek böyledir. CHP'lilerin bundan sonra yapacakları Uşak AP'li Belediye Başkanına çiçek göndermek olacaktır. Kendilerine kurşun sıkanlara saygı ile sarılmak ve çiçek göndermektir. Evet CHP'nin yaptığı budur. İlçe başkanları öldürülür, Milletvekilleri öldürülür, CHP'nin ileri gelenleri bunlara karşı birleşelim derler. CHP bu yanlış politikasıyla bir karanlık kuyuya yuvarlandığının bilerek farkında olmuyorlar. Onlar için önemli olan ne CHP'li İlçe Başkanlarının ve CHP'li, ilerici vatandaşlarının ölmesi nede CHP nin erimesi, yokolmasıdır

UŞAK AĞAÇBEYLİ KASABASINDAN BİR GRUP CHP'Lİ VE DEVRİMCİ

Ekim 1970'de öldürülen Göksel Ünbay'ın babası tarafından oğlunun anısına

KADİR GECESİNDE MÜNACAT

Tanrım; dağ altında değilim
Taş altında bileklerim sanki
Çile çile çilerdim çilelerde
Güneşsiz kapısız bir çatı
Yemsiz bir kuş kafeste

Uzakta, ta! uzakta yaşam
Bir in yerime Tanrım. Bilmiyorsun ki

Bu yaşta
Sözde birinci aşamada emekli
Bir karı bir kocayız
Bu yaşamın içinde
Uzağında yaşamın
Zor zor zor
Hani "Zoru buyurmadım." derdin
Süleymana sorma Tanrım
Bana sor

Pencereler dökülüyor dişlerimsi
Saçaklar su
Yastıklar uyku tutmaz
Dum dum güm gümlü kardeş
Kış korkusu
Uyutmaz

Düzlere bindi duman dağlarsı
Dağ görünmez oldu çoktan
Göleti mandalara yaptı kurtlar
Rahmet inmez
Yağmur duasına çıktı bizimkiler
Körpelerim sararmış
Bir damla vermiyor gök
Ayasofya kilisesinde dua
Ağzında yalnız hocaların Kuran
Mermerler kuru kubbelerin ciğerleri boş
Yankılar uluyor uluyor yankılar
Musalla taşları çöküyor çöküyor
Yaş yağışla üremiş
Avluda ağaçlar dik
Dallar imana doygun
Yürümüyor Tanrım
Yürümüyor ağaçlar

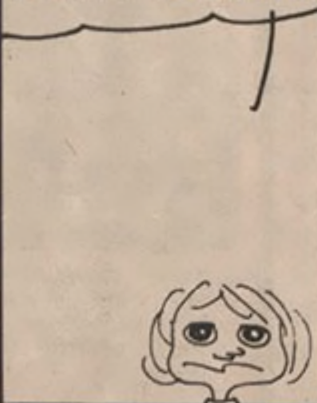
Bu geceye saygı
Değiştir kaderi Tanrım
Yazgısını tüm ezilmişlerin
Benimkini de
Ben var ya! Bir dağ başında
güneşin batışında özlem
Vadi uzak değil
Ağlamasın çocuklarım yeter
Başbakana her Bakanı
Erbakana söyle
Ölüm bize düşer
Yaşamak varsa gençler yaşasın
Yaşasın gençler

Yarın bayram
Ne alayım ne vereyim bayramda
Yüreğini verenler yavrusunu verenler
Söyleyin Tanrım
Daha ne versinler

Hasan ÜNBAY
TRABZON

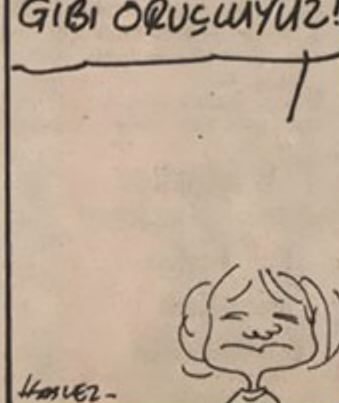
KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

DUYURU

Eskişehir Yurtlarına kayıtlar 25 Ağustos 1980 günü başlayacaktır. Demokrat, ilerici, devrimci, yurtsever öğrenci arkadaşların biran evvel kayıtlarını yaptırmaları duyurulur.

ESKİŞEHİR YURTLARI ÖĞRENCİ TEMSİLCİLİĞİ

NE VAR NE YOK ?

Basından seçmeler

HAZIRLAYAN Hüseyin ADLİ

"İTİRAF" ve "GÜLMECE"

MHP'li Yurtaslan'ın Aydınlık gazetesinde yayınlanan "itiraf"larından sonra çeşitli çevrelerden ilginç tepkiler gelmeye başladı. Şüphesiz bunların en ilginci ve gülmece örneği sayılabilecek olanı MHP Niğde Milletvekili ve Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu'nun Güney Haber Ajansına verdiği açıklama idi:

"İtiraf adı altında yayınlananların, eski İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş tarafından kurulan 'Seyyar İşkence Timi'nin bir bölümü ile bazı Marksist gazetecilerin ve CHP'lilerin bazı ileri gelenlerinin oluşturduğu bir grup tarafından yazıldığı gerçeği vardır. Yeni hükümet zamanında oluşan bu özel grup illegal faaliyet göstermektedir. Türkiye'nin neresinde bir hadise olmuşsa, bu hadiseler etrafında söylenen dedikodular, yalanlar, iftiralar toplanıyor ve bir senaryo haline getirilerek Marksist Komünist bir gazeteye verilerek orada yayınlatılıyor. Olaylar etrafında toplanan ve hukuki hiçbir değeri olmayan yalan, iftira ve dedikoduları toplama görevi, meşhur işkence timinin elemanları tarafından yapılıyor. Polis hüviyeti ve sıfatı kullanılarak bir faaliyet gösteriliyor. Dosyada biriken bu bilgiler 12 Mart ta yargılanmış Marksist bir yazar ve CHP'nin bazı ileri gelenleri tarafında kaleme alınarak senaryo tamamlanıyor. Aralarında görev taksimatı böyledir. (...) Bu defa "İtiraf" başlığı altında verilen yayınlar adı verilen kişiye değil, bu illegal komiteye aittir. Bu yazılanların o çocuk tarafından söylendiğine de inanmıyorum. Aldığım bilgilere göre de bu itirafı yaptığı söylenen çocuk, adı geçen timin koruması altındadır."

Reklamlarda denildiği gibi, "anlat , anlat heyecanlı oluyor.."

MHP'NİN "SUÇSUZLUĞUNU KANITLAYAN MEĞER NEYMİŞ?"

Yine Hergün gazetesinde "İtiraf" ile ilgili Faik Sezgin'in bir yazısı MHP'nin masumluğunu (!) bakın nasıl çıkarıyor:

"Ancak derhal belirtelim ki Ali Yurtaslan'ın itirafları üzerine soruşturma açılmasını MHP istemiştir herkes susarken. Tıpkı Ömer Tanlak ve Adnan Özçiftçi'nin itiraflarından sonra olduğu gibi bu defa da iddiaların değerlendirilmesi gerekmektedir. İtiraf sahipleri ile Aydınlık'ın söyledikleri ve üzerimize yıkmaya çalıştıkları suçlar MHP'lilerce işlenmiş olsaydı böyle bir istek MHP'den gelir miydi?"

Gelde şimdi MHP'nin "Masumluğu"na inanma bakalım!

VE BEKLENENLER...

Örsan Öymen "İtiraf" konusunda Milliyet'te şunları yazdı:

"Ve işin en ilginç yönü, Yurtaslan adındaki ülkücü militanın 'teşkilat' yapısıyla MHP'nin bağları hakkında verdiği . bilgiler.

Teşkilat'ın kurmaylarıyla 'Başbuğ'larının yaptıkları konuşmalar...

Türkiye'de 'Terörün kaynaklarına inmek ve kaynakları kurutmak' gerekçesiyle ilan edilen sıkıyönetimin, yargı ve soruşturma organları ve bu bilgileri değerlendirdikleri zaman çok şey aydınlığa kavuşacaktır.

Türkiye üzerindeki karanlık perdenin bir kanadı da belki kaldırılmış olacaktır...

Ama diyeceksiniz ki ne zaman?.. Hangi koşullar altında?

Öyle ya, sıkıyönetim, Anayasa gereği 'başbakana' bağlı bir organ... Başbakan ise 'Milliyetçiler suç işliyorlar' demeye bir türlü dili varmayan bir başbakan..."

ÇIKSIN ORTAYA

Hürriyet - gazetesi yazarlarından Oktay Ekşi Cumhuriyet Baş Savcılığındaki dosyaların ne olduğunun açıklanmasını istediği yazısında şunları yazdı:

"Sadece Sayın Türkeş'ten değil kamuoyu, bazı kamu görevlilerinden de bazı soruların cevaplarını beklemektedir. Örneğin Mehmet Ali Ağca'nın kaçırılması olayının failleri hakkında ne gibi bir işlem yapıldığını da kamuoyu bilmek ihtiyacındadır. Keza Sıkıyönetim Mahkemeleri tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına aktarılmış bulunan ve tam bir yıldan beri Cumhuriyet Başsavcılığının raflarında bekleyen soruşturma konuları hakkında da kamuoyuna bilgi verilmesi zorunludur. Örneğin Cumhuriyet Başsavcısı sayın Fahrettin Kıyak, sayın Hikmet Gündüz'den, Sayın Kazım Akdoğan'a, Sayın Kazım Akdoğan'dan da kendisine verilmiş bulunan soruşturma konularından hangisinin nasıl sonuçlandırıldığını veya niçin sonuçlandırılmamış olduğunu kamuoyuna açıklamalıdır.

Türkiye'de kanun hakimiyetinin kurulmasını ve "hesap sorma mekanizmasının çalıştırılması'nı gerçekten isteyenlerle, istemeyenler artık belli olmalıdır."

"Kazan"da CHP pişiyor

Örsan Öymen 17 Ağustos günkü Politika Kazanı.nda Almanya'da faşizmin iktidara gelişi sırasında Sosyal Demokrat Parti'nin tutumundan örnekler vererek sözü CHP'ye getiriyor:

"CHP'nin sosyal demokrat yöneticilerinin "Tarihsel şaşkınlığı" ister istemez tarihin yapraklarını çevirmeye zorladı bizi... Ve Hegel'in taaa geçen yüzyılın başında yazdığı bir cümleyi çınlattı kulaklarımızda.

'Halkların tarihinden bir şey öğrenebiliriz: Halkların, tarihten hiç bir şey öğrenemediklerini...'

Hegel 'Halklar' derken galiba biraz haksızlık etmiş...

Bunu, 'Halkçılar' diye düzeltsek, daha uygun olacak."

Öymen, bir başka yazısında da CHP'deki son "Parti içi operasyonları" eleştirdi. 1977 yılında 'Umut' gazetesindeki "Kuzu postundaki kurt" yazısını hatırlarak şöyle dedi:

"Üç yıl geçti aradan.

Kuzu postundaki "Kurt" masalı daha sona ermemiş...

Üç yıl önce bu kurt masalını anlatan "Umut"çular acaba şimdi ne yaparlar , ne ederler?

Antalya parti il yönetim kurulu, Manisa parti örgütü, İstanbul Belediye Başkanı, falanca ilçedeki genel merkez karşıtı yöneticileri tıraş ederler...

Kurt üzerindeki kuzu postunu çıkartmaya ve dişlerini göstermeye hazırlanırken hâlâ "post" kavgası sürdürürler...

Ne acı..!"

"CEPHE KURULMASI GEREKİR"

Yine Milliyet'te Mümtaz Soysal ise 15 Ağustos tarihli yazısında "Cehpe"nin kurulması gerekliğinden söz ediyor:

"Şimdi ise faşizmin alacakaranlığında atılan her adıma teker teker gösterilen tepkiler karanlığın artmasını önlemeye yetmiyor. Sendikalarıyla, dernekleriyle, partileriyle, gerçek anlamda halktan yana bir "Cephe"nin oluşması bugün her zamankinden daha gerekli.

Hangi kuruluş, kompekslerini ve küçük kaygılarını yenip bu oluşuma önderlik edebilirse, hem kendini, hem de Türkiye'yi kurtarmış olacak. İçindeki solu bile dıştalamaya çalışan CHP bilmez ki, kendi kurtuluşunun ve kurtarıcılığının anahtarı da burada yatmaktadır."

ERKEN SEÇİM İÇİN "NAZİK" BİR DAVET...

Erken seçim konusunun gündeme geldiği bugünlerde Taha Akyol erken seçim için "nazik(!) bir davette bulundu:

"Bir devlet bir toplum terör, dağınıklığa, çözülmeye, lagarlığa, ihanetlere bundan fazla dayanamaz, ya patlar, yahut çöker. Biz ikisini de istemiyoruz. Bir çıkış yolu bulmak lazım. Bize göre Türkiye çok yakın bir gelecekte erken seçim kararı alamazsa, çok daha ciddi olaylara karşılaşabilecektir. Başbakan Demirel'in son konuşması da bu yöndedir. (...) Şunu belirtelim yeter: Türkiye her meselede MHP'nin çözüm tekliflerine adım adım yaklaşmaktadır. Erken seçimin birdenbire hızlanması bunun bir örneği..."

Evet, şimdi buyrun erken seçime...

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

20 AĞUSTOS

1979 HÜSEYİN ULU, Samsun'da, Gaziantep Makina Mühendisliği öğrencisi Belediye Evleri Mahallesinde faşistlerin saldırısı sonucu katledildi.

SERDAR TUNCABOYLU, Üsküdar Selimiye'de devrimcilerin devam ettiği kahveyi faşistlerin taraması sonucunda Serdar Tuncaboylu öldü.

MEHMET KARADUMAN, Dalaman'da Seka kağıt fabrikasında çalışan devrimci işçi Mehmet Karaduman faşistlerce katledildi.

DÜNYA GÖZÜYLE

Avrupa-Akdeniz Birliği

Türkkaya ATAÖV

Uluslararası ilişkilerde dengenin bugüne dek dayandığı sistemler gün geçtikçe daha bunalımlı dönemlere giriyorlar. Yeni oluşumlar dünya sahnesine o denli hızla çıkıyor ki, yitirilen dengeyi bulmak için eski ilişkiler sistemine dönmenin yeterli olamayacağı ortada. İki-kutuplu dünya yarınlar için bir garanti, hatta umut vermiyor. Uluslar, halklar ve sınıflar ölçüsünde yer alan bu kasırgalı dönüşümlerin çok yönlü özelliklerini iki-kutuplu bir sisteme sığdırmak olası görünmüyor. Okadar ki, bu iki-kutupluluk yer yer çözdüğünden çok sorun yaratıyor. Üstelik, 1960'lardan bu yana hızlanan yeni bir akım da, ittifaklara girmeyen devletlerin sayısını yüzün üstüne çıkardı.

Bu gelişmelerin ortasında Avrupa en düzenli toprak parçası gibi görünüyor. Ancak, bu istikrar hem yetersiz, hem aldatıcıdır. Avrupa'nın yerine yerleşmiş gibi görünmesinin olumlu nedenleri varsa da, olumsuz ögelerden de söz edilebilir. Her iki blokun askersel gücü asıl burada karşı karşıyadır. Etki alanları dikkatlice burada çizilmiştir. Burada birçok bölgeler kültürel, ekonomik ve teknolojik anlamda birbirleriyle bağlantılıdır. Yumuşamanın Avrupa'da en yüksek zirvesine ulaşmasına şaşmamalı.

Ancak, Avrupa dışındaki çatışmalar bu kıtayı da derinden etkiliyor. Kıtanın kendi, Avrupa dışındaki çatışmalarda bir taraf oldukça, "barış bölgesi" olarak kalmakta gittikçe zorluk çekeceği ortadadır. Yalnız Avrupa için yumuşama, bu kıtanın güneyini oluşturan Akdeniz'de güvenlik sağlayamayacağı gibi, Akdeniz'deki çatışmalar Avrupa barışını yok edecektir. Gerçek şu ki, Avrupa'da yukarda sözü edilen nedenlerden ötürü karşılıklı bir anlaşmaya varılmasına karşın, silâh yarışı ve rekabet Akdeniz'de gün geçtikçe şiddetleniyor. Üstelik, Akdeniz çevresindeki topraklar Avrupa için ticaret, ham madde, iş gücü ve coğrafi konum yönlerinden de çok önemli.

Akdeniz'den doğan ve doğabilecek olan tüm bunalımları sıralamaya burada satırlar yetmez. Kısaca, dünya ve Avrupa barışı artık artan ölçülerde Akdeniz'e bağlı sayılabilir.

Bunları söylemekle iki-kutuplu yumuşamanın yararını asla küçümsemiş olmuyoruz. Ancak, iki-kutupluluk, giderek çok-kutupluluk yapıları gereği sınırlı kalmakta, bir anda büyüyebilecek bunalımlara gerçekçi bir yaklaşımı ortaya koymaktadır. Dünyanın (ve Avrupa'nın) içinde bulunduğu ekonomik bunalım Akdeniz'in ikincil bir eklenti olmayıp, Avrupa'nın neredeyse ayrılmaz parçası sayılması gerekir biçimde önemli bir bölge olduğunu ortaya koymuştur. Birbirinden farklı toplumsal sistemler Akdeniz'de, hele Doğu Akdeniz'de karşı karşıya geliyorlar.

Her iki askeri blok rekabetini burada sürdürüyor. Gelişmişlik ile gelişmemişlik de bu çevrede birbirlerini süzüyorlar. Aslında, Akdeniz dünya gerçeğinin bir aynası, bir kesitidir. Ve büyük devletler Avrupa'da birbirlerine karşı disiplinli hareket ederken, burada kendilerini çok daha özgür hissediyor, başka bir deyimle, rekabeti ister istemez sıcak savaşın sınırlarına getiriyorlar.

Amerika'nın buradaki eski çıkarlarını korumada militan davranışları ve saldırganlığı daha göze batıyor. Avrupa ve Amerika kendi içindeki çelişkiyi Akdeniz'e, özellikle Orta Doğu ve Doğu Akdeniz dediğimiz bölgeye bir çeşit "transfer" ediyor. Çatışmanın yalnızca yer değiştirmesi yumuşamanın başarılı olduğunu göstermez. Bloklar-arası karşılaşmanın "üçüncü dünya" denilen bölgelerde yoğunlaştırılması dünyaya ve barışa (bu arada Türkiye'ye) birşey kazandırmaz. Akdeniz'de barış olmadıkça Avrupa'da da, son tahlilde, barış olmayacağını anlamak, yeni ve büyük bir savaşı engellemenin ilk koşuludur.

MEHMET ORUÇ

Yaşamını düşüncesini sosyalist bir yapılanmanın inşasına adayan yiğit kararlı devrimci ve onurlu mücadelesi ile yolumuzu aydınlatan, mücadelemize ışık tutan Mehmet Oruç aramızda yaşıyor.
O, 18.8.1979'da(...) Diyarbakır'da öldürüldü.

AİLESİ VE DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

(Demokrat: 1212)

FARUK TUNA

Gepe genç, hayat doluydu. Bir gece gözaltında kaldı. Koma halinde kaldırıldığı hastanede öldü. Anısı ilerici gençliğin mücadelesine ışık tutuyor.

YENİ HABER-İŞ
BANKSEN III. BÖLGE
İLERİCİ KADINLAR,
LİSELİLER VE GENÇ
ARKADAŞLARI
TÜMHAS—İŞ, GENEL-DER

Demokrat : 1217

(1962.....)

SAİM ÇİMEN

Faşistlerce kaçırılarak katledildi.
Anısı ilerici gençliğin mücadelesinde yaşıyor.

SEFAKÖY'DEN İLERİCİ ARKADAŞLARI

Demokrat:1210

Polonya Birleşik Işçi Partisi Sekreteri Gierek:

"İşçilerin ekonomik taleplerini kabul ediyoruz"

● **Gdansk'daki fabrika işgalleri sürerken, kapıları açan direnişçi işçiler, isteyenlerin çalışabileceğini belirttiler. Ancak içeri giren işçilerin de direnişe katıldığı bildirildi**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Polonya'da Gdansk, Gdynia ve Sopot sanayi bölgelerinde tersane ve dok işçilerinin başlattığı grevin sona erdirilmesi için hükümet yetkilileri ile grevci işçiler arasında görüşmeler sürerken, Federal Almanya'ya yapacağı ziyareti erteleyen Polonya Birleşik İşçi Partisi sekreteri Gierek, işçilerin ekonomik taleplerinin kabul edileceğini açıkladı.

Gierek, televizyonda yaptığı konuşmada işçilerin ekonomik şikayetlerini anlayışla karşıladıklarını, ancak grevin politik hedeflere yönelmesinden kaygı duyduklarını söyledi. Gierek, işçi ücretlerinin ülke çapında arttırılacağını, fiyat denetim komisyonu oluşturulacağını belirtti ve grevci işçileri işbaşı yapmağa çağırdı. Daha sonra hükümetin hatalar yaptığını kabul eden Gierek, alınan siyasal kararların yavaş işlediğini belirtti. Gierek, grevin çözüm olmadığını ileri sürdü ve şöyle dedi. "Grevler hiçbir şeyi değiştirmez, durumu daha da kötüleştirir. Ekonomimizin ihtiyacı çok çalışmaktır"

Öte yandan Gdansk'daki fabrika işgalleri sürerken, kapıları açan direnişçi işçiler, isteyenlerin çalışabileceğini belirttiler. Ancak içeri giren işçilerin de direnişe katıldığı bildirildi. Bu arada güvenlik güçlerinin Gdansk bölgesinde yığılmağa başladığı belirtiliyor. Baltık kıyısındaki üç kentte petrol rafinerisi, liman, tersane ve ulaşım hizmetleri tümüyle durmuş vaziyette.

TEPKİLER

Sovyet basınında Polonya'daki grevlere ilişkin haberler yeralmazken, Çin basınında direnişle ilgili ayrıntılı haberler yeralıyor. ABD yönetimi ise Sovyet müdahalesine yolaçmama gerekçesiyle herhangi bir açıklama yapmaktan kaçınıyor. İtalya İşçi Sendikaları Birliği, Polonya'daki sendikaların tüm isteklerinin kabul edilmesini istedi ve grevlerin işçilerin ekonomik ve siyasal özgürlüklerini elde etmek için başlatıldığını öne sürdü. Ayrıca AET'nin Polonya'nın ekonomik yönden çökmesinin önlenmesi için çaba harcaması istendi. Merkezi Cenevre'de bulunan Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu da Polonya'daki grevci işçileri desteklediğini belirtti.

Çin'in yeni politikası parti içinde tepkilere yolaçtı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin'de Teng Siao Ping'in başlattığı "modernizasyon" çalışmalarına karşı, parti içinde ve ekonominin önemli sorumluları arasında tepkiler yoğunlaştı. Hongkong'da Teng Siao Ping yanlısı olarak bilinen "Zenming" gazetesi, Teng'in modernizasyon çalışmalarının ikinci bir aşamaya ulaştığını, bu aşamanın da, parti içinde bu konuda uyanan çelişkileri çözmeye yönelik uğraşlar olduğunu bildirdi.

Zenming gazetesinde çıkan habere göre, parti içinde "küçük dörtlü çete" adıyla anılan Vang Dong Zing, Ji Deng Kui, Vu De ve Şen Zilian'dan oluşan kadro, Teng Siao Ping'in uygulamaya koyduğu ekonomik değişiklikleri ve reformları desteklemiyor. Zenming gazetesi "Çin'in tek petrol alanı Danking'e petrol üretimini denetledikleri için "petrol çetesi" diye de anılan bu "küçük dörtlü çetenin", yeniliklere, değişikliklere karşı dar görüşlü ve dogmatik olduklarını, gerçeklere aykırı ütopik planlar uygulamak istediklerini ileri sürdü. Gazete, ayrıca bu kişilere ve gruplara karşı parti içinde bir temizlik hareketine girişileceğini, petrol kuyularının denetiminin bunların elinden alınacağını da iddia etti.

Afrika Ulusal Kongresi Başkanı Tambo:

"Güney Afrika halkı kendi iktidarını kuracaktır"

OLİVER TAMBO'YA GÖRE GERİLLA EYLEMLERİNİN ARTIŞI, IRKÇI REJİMLE HALKIN ARTIK TAMAMEN KARŞI KARŞIYA GELDİĞİNİ GÖSTERİYOR.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Geçtiğimiz aylarda Güney Afrika'daki ırkçı rejime karşı saldırılarını artıran BM'nin Güney Afrika halkının yasal temsilcisi olarak tanıdığı Afrika Ulusal Kongresi (ANC), 16.2 milyon siyah nüfusun desteğini tamamen sağlamış bulunmaktadır. Örgütün başkanı Oliver Tambo'ya göre, saldırıların ve gerilla eylemlerinin artması, Güney Afrika'daki ırkçı rejimin artık tamamen halk ile karşı karşıya gelmesinin bir sonucu. Zor kullanan ırkçı rejime karşı mücadelede halkın kesin kararlı olduğunu belirten Tambo, bütün saldırıların halkın iradesiyle düzenlendiğini açıklamıştır.

Tambo'ya göre Güney Afrika halkı, kendi elleriyle kuracağı beyazların egemenliğinin söz konusu olmadığı, insanların gerçek anlamda özgürlüklerine kavuştuğu, çoğunluğun isteklerinin kabul edildiği bir yönetim amaçlamaktadır.

Tüm Güney Afrika halkının örgütlenmekte olduğunu belirten Tambo, örgütlenmenin şu andaki potansiyelinin yakında ırkçı beyaz azınlığa gereken dersi verecek olumlu bir çizgide geliştiğini eklemiştir.

Yeni Anayasa ve siyahlardan oluşacak Konseyle ilgili görüşlerini açıklayan Tambo'ya göre, halkın çoğunluğunu dışta bırakan bu tür reformları ve konsey önerilerini kabul etmemiz olanaksız. Bu anayasa, ırkçılığın bütün özelliklerini taşımaktadır. Kesinlikle reddediyoruz"

Aslında, Güney Afrika ırkçı rejiminin, siyahlara bazı haklar tanıyan yeni bir Anayasa önerisinde bulunmasının nedeni, siyah halkı daha iyi denetim altında tutabilmekti. Beyaz rejim bu amacını açıklamaktan çekinmemiş, ancak bu konuda başarı sağlayamayınca yeniden dini ayrılıkları ve kabileler arası çatışmaları körüklemeye başlamıştır. Bugün egemen çevreler, Güney Afrika için federal tipte bir devlet modeli önermekteler. Güney Afrika halkının bu konudaki düşüncelerini açıklayan Tambo, temelde bu tür bütün önerilerin ırkçı özellikler taşıyacağını belirtmiş ve "Biz birlikçi bir sistem için mücadele veriyoruz. Her türden suni ayrımların ortadan kaldırılması için çalışıyoruz" diye eklemiştir. İktidarın halkın bağrından doğacağını belirten Tambo, halkın daha sonra bu iktidarı, kendi istediği gibi bir Güney Afrika yaratmak için kullanacağını söylemiştir. Halkın ortak olarak üreteceği zenginliklerin eşit olarak dağılımının güvence altına alınması gerektiğini vurgulayan Tambo, "Kafamızda herhangi bir model yok. Ancak bana göre halk, Güney Afrika'nın tarihine, yaşadığı kendi deneyine göre karar almalı ve onları uygulamalıdır" demiştir.

ABD başkanlık seçimlerine doğru

Sevan NİŞANYAN

Muhafazakâr-Liberal ayrımının kökenleri

Muhafazakar adaylara verilen oylarla ilgili istatistikler muhafazakar anlayışın "özel mülk sahibi" olarak adlandırılan belirgin bir toplum kesiminin siyasi hareketi olduğunu ortaya koyuyor.

Liberallerin siyasi iktidarında ise en önemli unsur, Kennedy dönemine kadar reformlarda direndikten sonra kitle halinde tavır değiştiren tekelci şirketler ve büyük mali sermayedir.

İKİ EĞİLİMİN TOPLUM İÇİNDE SAFLAŞMASI

ABD siyasi arenasına damgasını vuran muhafazakarve liberal eğilim ayrımının hangi toplumsal temellerden kaynaklandığı sorununu ele alalım. "İlerici-gerici" ya da "uzun vadeli düşünen akıllı kapitalistler - akılsız kapitalistler" gibi bir açıklamanın bu soruya bir cevap getirmediği açık. Cevap için 2.Dünya Savaşı'ndan ve özellikle 1980'lerden beri tüm sanayileşmiş ülkelerde belirginleşen ve tüm bu ülkelerde çeşitli biçimlerde siyasi mücadeleye yansıyan bir toplumsal saflaşmaya dikkati çekmemiz gerekiyor. Bu saflaşma, açıkça söylenmeli ki, geleneksel proleter-kapitalist ayrışmasına pek uymuyor. Örneğin muhafazakar adaylara verilen oylarla ilgili istatistikler muhafazakar anlayışın oldukça belirgin bir toplum kesiminin siyasi hareketi olduğunu ortaya koyuyor. Bu toplum kesimi, en klasik anlamıyla "özel mülk sahibi" diye adlandırılabilecek kesimleri, bir başka deyimle kişi ya da aile olarak gayri menkul veya menkulbir mülkü bulunan ve geçimini buna dayanarak sağlayan sınıflar. Buna bir yandan çoğunluğu orta ve büyük aile işletmelerine dayanan tarım sektörünün tümü, bir yandan da yaygın tekelleşmeye rağmen sayıları 20 milyonu aşan küçük dükkan, firma ve işletme sahipleri ve bunlara bağımlı olanlar da dahil. Ancak muhafazakar kesim için "küçük burjuva" vb. nitelendirmeler de geçersiz. Çünkü hareketin öncüsü ve sözcüsü durumunda olanlar, Teksas'ın petrol milyonerleri, güneybatının milyarder sığır tüccarları, Florida'nın turizm zenginleri gibi büyük servet sahibi kapitalistler. Bir başka ilginç gözlem, dev kapitalist imparatorlukların ilk kurucularının genellikle muhafazakar, bunların ikinci ya da üçüncü kuşaktan haleflerinin ise liberal eğilimli olmaları. Yüzyıl başında Amerikan gericiliğinin simgesi sayılan petrol vurguncusu John Rockefeller ile bugün egemen liberal çevrelerin önderliğini yapan torunları arasındaki fark bunun bir örneği.

Nihayet ülke nüfusunun çoğunlugunu barındıran küçük kent ve kasabaların ezici bir şekilde muhafazakar, tümüyle kentleşmiş olan kuzeydoğu kıyısıyla Kaliforniya'nın ise genellikle liberal olduğu söylenebilir.

LİBERAL EĞİLİM

Liberal eğilime gelince, ülkenin siyasi iktidarını sağlam bir şekilde kontrolünde tutan bu anlayış gücünü eğilimli toplum kesimlerinden ve büyük çaplı örgütlü ekonomik birimlerden alıyor. Liberal hareketin kaleleri, 10 milyon kişiden oluşan devlet bürokrasisi, 13 milyon kişiye yaklaşan üniversiteli öğrenci, akademisyen-araştırmacı vb. çevresi Amerikan politikasında önemli bir yeri olan işçi sendikaları ve adları herkesçe bilinen birkaç yüz devasa kapitalist imparatorluk. Gerçekte, bu ilginç toplumsal koalisyon, yirmi-otuz yıldır tüm ileri kapitalist ülkelerde görülen bir olgunun ABD'deki yansımasından başka bir şey değil.

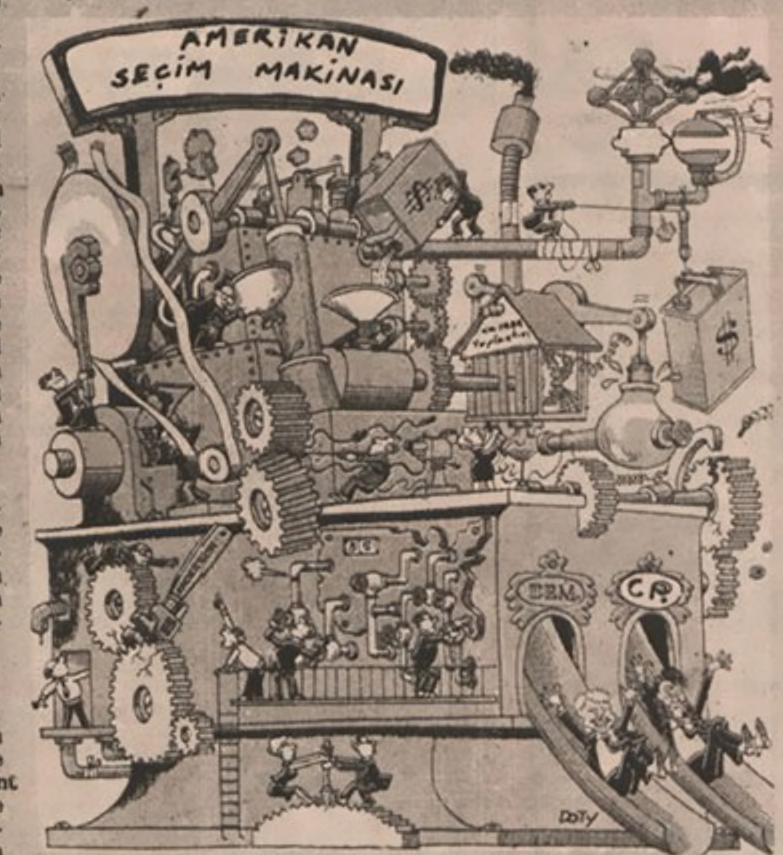
Devlet bürokrasisinin liberal anlayışa yatkın olmasında şaşılacak bir yan yok: Liberalizm, bir anlamda bu olağanüstü boyutlara ulaşan devlet aygıtının "doğal" ideolojisi. Öte yandan liberal ideolojinin asıl üretildiği yer eleman yetiştiren birer "çırak mektebi" olarak, sistem içinde son derece önemli bir yere sahip olan üniversiteler. Amerikan üniversitelerinin ilk sınıf öğrencileri arasında geçen yıl yapılan bir anket, bağımsız özel girişime eğilimli olanların yüzde 15'i aşmadığını, buna karşılık bürokrat, öğretim üyesi, teknokrat ve profesyonel alanları seçenlerin yüzde 80'i bulduğunu gösteriyor. İlginç bir rastlantıyla, siyasi eğilimlerini "liberal" diye tanımlayanların oranı da yüzde 80.

Bürokrasi ve üniversiteler bir yana, liberallerin siyasi iktidarında bugün en önemli faktör, Kennedy dönemine kadar reformlara direndikten sonra kitle halinde tavır değiştiren tekelci şirketler (ve bu arada, büyük mali sermaye). Bunların geleneksel "mülk sahibi" tavrını terkedişlerini bir kaç nedene bağlamak mümkün. Her şeyden önce büyük tekellerden söz ederken, artık "özel mülkiyet" ve "mülk sahibi" kavramlarının anlamsızlaştığını belirtmek gerek. Burada artık sözkonusu olan, her biri— telekomünikasyon uydularından ekmek fabrikalarına, gayrimenkulden gazete yayınına kadar düzinelerle alanda bini aşkın şirketi kontrol eden, yarım milyon işçi teknisyen, araştırmacı, idareci, reklamcı vb. çalıştıran devasa imparatorluklar. Bunları yöneten mantığın, 'Yağma Hasan'ın böreği" anlayışını aşması gerektiği ise açık. İşleyiş tarzı, kârı, iflası vb. sadece sahibini ilgilendiren özel birşirket yerine, toplumun ve ekonominin büyük bir dilimini yönlendiren bir çeşit kontrol örgütüne dönüşmekte. Bu da, bu şirketlerin, tıpkı, devlet örgütü gibi toplumun bir bütün olarak yönetilmesiyle ilgili reformlarla ilgilenmeye başlamalarına yol açmakta.

Yine aynı şekilde, bu imparatorlukların beyin takımını oluşturan profesyonel kadroların, geleneksel mülkiyet hukukundan çok, kariyer imkanları ve gelir güvencesi gibi konularla ilgilenmeleri de doğal. Bu genel eğilimin yanısıra, 1960'ların öğrenci hareketleri içinde yetişen kuşağın bugün tekellerde söz sahibi olmaya başlaması da tekellerin liberal eğilimlerini pekiştirmekte.

—YARIN :—

REAGAN'IN YÜKSELİŞİ

Amerikan seçimleri, demokratik görünümüne karşın, halkın pek az etkili olduğu, petrol ve silah tekellerinin belirleyici rol oynadığı kurulu bir mekanizmadır.

EKONOMİ

TÜSİAD'ın "Türkiye Ekonomisi 1980" raporu yayınlandı

'Petrol fiyatları artmasaydı bile kriz kaçınılmazdı'

● "TÜRKİYE EKONOMİSİ 1980" ADLI İNGİLİZCE RAPORDA, KRİZİN KÖKENİNDE "KARMA KAPİTALİST EKONOMİ OYUNUNUN KURALLARINA UYULMAMASI"NIN BULUNDUĞU ÖNE SÜRÜLÜYOR.

EKONOMİ SERVİSİ

TÜSİAD'ın "Türkiye Ekonomisi 1980" adlı raporu yayınlandı.

İngilizce olarak yayınlanan rapora göre, son yıllarda artan petrol fiyatları ve azalan işçi dövizleri yaşanan krizi derinleştirdi, ancak bu olaylar meydana gelmeseydi bile kriz kaçınılmazdı.

TÜSİAD'a göre, Türkiye'de İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra izlenen ithal ikamesine dayalı sanayileşmeye yönelik kur politikaları, kaçınılmaz olarak krize yol açtı.

Petrol ve diğer ithal mallarındaki fiyat artışları ile, Türkiye'nin ihracatının ve işçi dövizlerinin olumsuz gelişimine neden olan dünya durgunluğunun yarattığı dış dengesizlikler karşısında hükümetlerin gelişme stratejilerini değiştirmek yerine 1974-76'da büyüme hızını koruma yoluna gittiklerini belirten TÜSİAD, "kriz 1977'ye kadar ertelenmiştir" dedi.

KRİZİN NEDENLERİ

Petrol fiyatlarındaki artışlar, ve bunun ödemeler dengesi, üretim ve istihdam üzerindeki olumsuz etkisi, hammadde ve yatırım malları fiyatlarındaki artışlar, Batı'daki gerileme ve dış ticaret hadlerindeki olumsuz gelişim, TÜSİAD'a göre yaşanan krizin dış nedenlerini oluşturuyor. TÜSİAD raporunda krizin iç nedenleri ise şöyle sıralanıyor:

1) Kriz sırasında tüketiciliğin özendirilmesi
2) KİT zararlarından kaynaklanan açık finansman
3) Taban fiyatlarının yüksek tutulması
4) Birbiri ardına yapılan devalüasyonlar sonucu gerçekleşen fiyat artışları, ihracat ve işçi dövizlerinin artmaması.

"OYUNUN KURALLARI"

Bütün bunların ötesinde, krizin kökeninde yatan ana nedenin, "karma bir kapitalist ekonominin kurallarınınyeterincegözönüne alınmaması" olduğunu belirten TÜSİAD, bu kuralların şunlar olduğunu belirtti.

"Piyasa ve kârlılık hesaplarının önemli bir rol oynadığı bir ekonomide, iç pazara yönelik faaliyetler çok daha kârlı kaldıkça, kaynaklar ihracata yönelik üretime özendirilemez.

— Bunun ön koşulu gerçekçi bir kur politikasıdır. Aşırı talep fazlasının bulunduğu bir atmosferde, idari önlemler ve sübvansiyonlar başarılı olamazlar.

— İhracata yönelme hafif imalat sektörlerinde başlamalıdır. Bu kesimler de Türkiye hemen rekabet edebilir, teknoloji ve ölçek darboğazı ile karşılaşmaz. Üretim hızla artırılarak ihraç edilebilir bir fazla hemen yaratılabilir.

— İhracat genişlemesi ve gerçekçi kur politikası tek başlarına yeterli değildir. Aynı zamanda yerli kaynakların gerçek yerli tasarrufları artıracak şekilde seferber edilmesi gerekir.

— Bu açıdan herşey bürokratik olarak kararlaştırılamaz: Piyasa mekanizması önemli ve yapıcı bir rol oynamalıdır"

"KRİZ KAÇINILMAZDI"

Petrol fiyatlarındaki artışlar ve işçi dövizlerindeki azalmanın döviz darboğazının önemli nedenlerinden olduğunu belirten TÜSİAD, "ancak gerçek kur oranı ile ihracat ve ithalattaki eğilim hala olumsuzdu ve kaçınılmaz olarak krize neden olacaktı. Hatta denilebilir ki, petrol fiyatlarındaki artışlar ile işçi dövizlerindeki azalmaların aynı zamanda meydana gelmesi, krizi derinleştirmiştir. Ancak kriz ne olursa olsun kaçınılmazdı"

TÜSİAD raporu, savaş sonrasında Türkiye'de izlenen politikanın genel olarak sanayileşmeyi, özel olarak ithal ikamesini özendirici nitelikte olduğunu belirterek, bu politika sonucu ihracatın oldukça olumsuz yönde etkilendiğini belirtiyor.

konumuz: EKONOMİ

Döviz sorunu ve sonucu

Arslan Başer KAFAOGLU

Dünkü yazımızda "Piyasa" ekonomisinin "sömürülme" esasına göre koşullandığını, onun için "kalkınma" esasına göre yürütülecek bir ekonomi politikasına esas olamayacağını belirtmiştik. Bu nokta bir azgelişmiş ekonominin yönetiminde en önde gözönünde tutulacak bir noktadır. Sömürülmenin anlamı "ulusca", "bütün bir halk olarak" dışarıya, dış ülkelere sömürülmektir. Ancak doğaldır ki, bazı sınıflar ve sosyal tabakalar yabancılara yardımcı olarak onlar da dışarının sömürüsüne ortak olurlar. Sınıfsal çizgi, sınıfsal çelişki ulusal çelişkiye dönmüş olmaz. Daha doğrusu, gelişmemiş ülkelerin kapitalist sınıfları ve onların yardımcısı olan sosyal tabakalar kendilerini ve ülkelerini eskisi kadar "ucuza" kullandırmıyorlar. Onlar da "sınıfsal" sömürüye ucundan yapışıyorlar. Böylece çarpık, yarı sömürge yarı kapitalist yarı feodal bir yapı çıkıyor ortaya... Burada "piyasa ekonomisi" uygulanmasına mezardan kalksa A.Smith ve Ricardo isyan eder.

Dünkü yazıda değindiğimiz ikinci nokta da en az birinci kadar önemlidir. Altın paradan "dövizli değişim" esasına geçilince, sözde bağımsız ekonomilerin bile bağımsızlığı söz konusu olamaz. Örneğin bir Avrupa ekonomisi uzun yıllar "dış ödeme olanakları" dolaysiyle yıllarca Birleşik Amerikan ekonomisinin tutsağı idi... Konuyu ülkemize getirirsek, ülkemizde gerek klasik iktisatçılar ve gerekse özellikle Karl Marx tarafından analiz edilen firma ve büyüme-gelişme modelini günün koşulları içinde yeniden gözden geçirmek gerekir. Bilindiği gibi Marx'ın tahlillerinde artık değerin sermaye değişmesi için bir "kambiyo engeli" yoktur. Onun zamanında Avrupa ve Amerika'da bu konu yoktu. Lenin, Marx'ın ekonomi tahlillerine gelişmemiş ve sömürge ülkelerinin sömürülüşünü sokup, kapitalizmde olgunlaşmış ülkelerin sadece işçiyi değil ama onun yanında dış ülkeleri sömürüş biçimini monopolcü kapitalizmi de göz önünde tutarak ortaya koymuştur. Ne varki Lenin zamanında da siyasal sömürgecilikteki direkt sömürü, endirekt sömürüden daha ağır bastığı gibi, altın esasından ayrılmanın doğurduğu sınırsız ve çeşitli şekillerdeki sömürme biçimleri ortaya çıkmış değildi. Ama bu tahlillerimizde bize ışık tutan yine üniversitelerimizde okutulan kapitalist çağımız ekonomistleri değildir. Biz gine Marx ve Lenin'in "sömürme biçimlerini" çağımıza uydurmaya çalışıyoruz.

Konuyu basitleştireceğiz tezimizi anlatırken ama bu sadece okuyanı ve anlayanı artırmak için... Almanya'da, diyelim bir kamyon fabrikası yapımcısı kamyonu satınca tahsil edeceği para ve senetleri ya üretimini sürdürmeye ya da "kârı oranında" genel olarak yatırıma ayırır. Oysa bir Türk kamyon fabrikatörü aldığı Türk paraları ile, yatırım yapma bir yana üretimini de sürdüremiyebilir. Çünkü o kamyon yapımcısının kamyon üretimi için yurt dısından "bedeli resmen transfer olunmuş" mallara gereksinimi vardır. Hatta bu Türk parasıyla karaborsadan döviz alarak bununla mal getiremez. İllâ Türk paralarını bir bankaya yatırıp, devletin döviz deposundan döviz alacak ve onu gönderecektir. Bunu da bir yana bıraksak yatırım yapması için de bu Türk lirası hiç bir işe yaramaz. Çünkü yatırım, "makina" demektir, ağır sanayi demektir. Bu da bizde olmadığından "bedeli resmen ödenmiş ya da resmen krediye bağlanmış" makina almak gerekir dışardan... Böylece satış bedeli kâr yatırım şeklindeki firma büyüme modeli bizde ağır aksak gider... Ne varki yatırımlar yapılabilir ama "yatırıma gidebilecek" yani "normal tüketim harcaması dışında" kalabilmiş fonlar, likiditeler artar... Kârlar yüksek olduğu için hem de hızla artar... Böylece "üretim dışı" kalmış bazı serseri fonlar çıkar ortaya... Bu fonlar da ya süpekülasyona, vurguna yönelirler ya da lüks yani o ülkenin üretemediği mal ve hizmet üretimine giderler...

Dikkatli okuyucularımız, KARA PARA denen vergilenmemiş, vergi ve her türlü beyan dışı kalmış paraların özel kesimin kodamanlarınca kötülendiğini ama bunun "az gelişmiş ülkelerdeki kapitalist modelin doğal bir ürünü" olduğunu bir kaç kez yazdığımızı gayet iyi bilirler, anımsarlar... Yani kara servet denilen "kara gelirler" üretim birimlerinin yatırımlarını artıracak olanakları bulamamaları dolaysiyle, işletmede atıl kalmış fonlardan oluşmaya başlar ve en belirgin kaynağı buradadır..."Ben namuslu özel sektörüm kara gelirle alakam yok" demek bir şey ifade etmez... Bunu diyenlere şunu sormak gerekir: "Beyefendi siz tüketiminizin üzerinde kâr edebiliyormusunuz?" Her halde bu soruya yanıtı "Evet" olacaktır. "Bu kârı yatırıma çevirebiliyormusunuz? ama bütünüyle" Buna yanıt "evet" olamaz. Döviz engellerini bizden iyi bilir... "Yatırıma çevrilemeyerek kalan her yatıralibilir fon" bir kara gelirin, kara servetin tohumudur. Tıpkı bir işe yarayamayan, birikip kalan suyun ister istemez bataklık oluşturacağı gibi.

Demek oluyor ki, hele bugünkü dünya ekonomisi koşulları ve ulusal ekonomimizin gerçekleri içinde "kapitalizm", her türlü kargaşanın, kötülüğün kaynağıdır. Bu bir zihinsel spekülasyon ürünü de değil, Güney Amerika'dan Doğu Asya'ya düzinelerle somut kanıtı da var...

HAFTALIK

Devletin Faşistleştirilmesi ve "Demokratik Otorite"

Muzaffer ERDOST

"Faşist devlet" ve "faşist iktidar, "devlet aygıtının faşistleştirilmesi" ve "devlet kadrolarının faşistleştirilmesi", kuşku yok ki, birbirindenfarklıkavramlardır. Siyasal iktidarın faşist partinin eline geçmesi, elbbette ki bir yandan devlet kadrolarını faşistleştirmenin ve öte yandan devlet aygıtının kendisini faşist bir aygıta dönüştürmenin güçlü bir kaldıracı rolünü görür. Ama, siyasal iktidarı, faşist hareketin ele geçirmiş olması, tek başına bu, devlet aygıtının faşistleştirildiği anlamına gelmez. Devlet aygıtı kadrolarının faşistleştirilmesi de, devlet aygıtının kendisinin faşistleştirilmesinden farklı bir şeydir. Devlet aygıtının görevlerini belirleyen temel yasa, burjuva anlamda da olsa demokratik bir Anayasa ise ve buna karşılık, siyasal iktidar, faşist bir kadronun elinde ise, bu kadro, kendisinin iktidar etme yetkisini belirleyen temel yasayla çelişen, ona ters düşen bir faaliyet göstermeden, faşist faaliyetini gerçekleştiremez. Bu nedenle de, siyasal iktidar, temel yasanın belirlediği ve görevlendirdiği doğrultuda hareket ettiği zaman, "demokratik" bir faaliyet sürdürmek durumunda kalacak; faşist faaliyetlerini, ancak temel yasanın kendisine verdiği yetkileri, gene temel yasanın belirlediği görevlere aykırı bir doğrultuda kullanarak sürdürebilecektir. O zaman, siyasal iktidar, ya faşistleştirme faaliyetlerinin özünü, temel yasayla çelişeceği için yığınlardan gizlemek, ya da temel yasayı faşist ideolojiye uygunlaştırmak için değiştirmek durumundadır.

Demokratik içerikli bir anayasa ile faşist ideolojiyi seçmiş bir siyasal iktidarın faaliyetleri arasındaki çelişki ve karşıtlık, temel yasanın faşist içerikli bir yasaya dönüştürülmesiyle, ortadan kalkar. O zaman siyasal iktidar, açıkça, "meşruiyet sınırları içersinde", "yasal olarak" faşist faaliyetini sürdürür.

Aynı biçimde, temel yasanın özsel olarak faşistleştirilmesi, devlet aygıtının kendisini faşistleştirmiş olacağı için, devlet aygıtını yürüten kadroların, faşist görevler üretmesi, "yasal" bir zorunluluk haline gelir. Demokratik içerikli bir temel yasa altında, devlet aygıtının kendisi de demokratik görevler üreteceği için devlet aygıtında yeralan faşist kadroların faaliyeti ile devlet aygıtının temel yasaca belirlenen yetki ve görevleri arasında bir çelişki, bir karşıtlık olacağı açıktır. O zaman, faşist hareket, ya bu çelişkiyi bilerek kendi bildiğini okuyacak, açıkça yasa-dışı bir "zor"a, yasaların kendisine vermediği, ama kendisinde fiziksel olarak bulunan güce başvuracak, ya da bu çelişkiyi gizleyerek faaliyetlerini yürütme gereğini duyacaktır. Ama devlet aygıtının kendisi özsel olarak faşistleştirildiği zaman, bu çelişki ve karşıtlık ortadan kalkacak, yasa-dışı zor, yasal bir "zor"a, devletin görevlerini yerine getiren bir zora dönüşecektir. Biz, faşizmin bu evresine, açık faşizm diyoruz.

Bir başka deyişle, faşist zorbalığın "meşrulaştırılması", yani yasallaştırılmasıdır açık faşizm. Faşist zorbalığın, "yasa-dışı" olmaktan, yasallaşmasına geçiş evresi, her ülkenin tarihsel ve özel konumuna, iç ve dış koşullara göre farklılık gösterir. Bir hükümet darbesi ile birkaç saat içersinde, siyasal iktidar yetkisini eline geçiren güç, faşist zorbalığı, "yasa-dışı"olmaktan, yasal düzeye yükseltebilir. Ama, günümüzde, "tepeden inme" faşist yönetimlerin uzun ömürlü olmadığı saptanmış bulunuyor. Ve özellikle, burjuva anlamda da olsa, demokratik yöntemlerle yönetilen ülkelerde, demokratik yöntemlerin toplumsal genişlik ve tarihsel bir alışkanlık haline geldiği ülkelerde, "tepeden" faşistleştirme, önemli ölçüde terkedilmiş bulunuyor.

Bu "tepeden" faşistleştirme yönteminin yerini, iç ve dış koşulları Türkiye'ye benzeyen ülkelerde, daha çok aşağıdan ve yukardan faşistleştirme yöntemlerinin aldığı söylenebilir. Aşağıdan faşistleştirme, yığınlar içersinde, toplumsal alanda, faşist hareketin kadrosunu ve örgütlerini oluşturmak, kendisine bir kitle tabanı edinmek, demokratik ve devrimci hareketin önüne çıkma, bu harekete engel olma, bu hareketi genişletme olarak özetlenebilir. Faşist hareket, bu faaliyetlerini, yasal örgütlerinden yarı-yasal ve yasal-olmayan örgütlere değin, bir örgütlenme zinciri içersinde ve buna denk düşen, yasal, yarı-yasal ve yasal-olmayan faaliyetler zinciri içersinde sürdürür. Yukardan faşistleştirme ise, devlet aygıtı içersindeki kadroların faşistleştirilmesi ile, bir yandan devlet aygıtındaki görevlilerin faşizme hizmet etmesi biçiminde, ve bir yandan da devlet aygıtını ve gücünü kendisine "maske" ya da "kalkan" yaparak demokratik ve devrimci hareketi bastırması biçiminde, somut ifadesini bulur. Yukardan ve aşağıdan faşistleştirme kenetlendiği zaman, demokratik ve devrimci hareket, iki kıskaç arasına alınmış olacaktır. Bugün Türkiye'de olduğu gibi.

Ama, faşist hareketin bu evresi, yukarda açıklandığı gibi, temel yasa ile çelişir ve bu nedenle de, özsel olarak, "yasa-dışı" faaliyetleri evresini oluşturur. Yukardan faşistleştirmenin en önemli kaldıracı, siyasal iktidarın, faşist hareketin etkisi altına çekilmiş olmasıdır. Gerçi, siyasal iktidar, faşist hareketin etkisi altına çekilmeden de, devlet aygıtında görev yapan unsurların faşistlerden oluşması, bir ölçüde önem taşır; ama yukardan faşistleştirmenin yarı-açık biçimi, siyasal iktidarın faşist hareketin etkisi altına çekilmesiyle ve daha da önemlisi, siyasal iktidara faşist hareketin ortak olmasıyla olanaklıdır. Kuşku yok ki, siyasal iktidarın faşist partinin eline geçmesi sonucu, açık faşizme geçilmesi, yani temel yasanın ve yasaların faşistleştirilmesi, bir "formalite"nin tamamlanmasından başka bir şey olmayacaktır.

Devletin, burjuva anlamda demokratik içerikli temel yasanın belirlediği kişinin temel hakkı olan özgürlüklerini serbestçe gerçekleştirmesini güvence altına alması, başlıca görevlerinden biridir. Bir başka deyişle, kişinin serbestçe araştırma olanağına sahip olması, serbestçe düşünceler üretebilmesi, bu düşüncelerini başkalarına serbestçe iletebilmesi, bu düşünceler doğrultusunda birleşmesi, örgütlenmesi, bu düşünceleri örgütlü ve kitlesel yollarla açıklaması, kişinin temel haklarındandır ve devlet, kişinin bu temel haklarını gerçekleştirmesini güvence altına almakla yükümlüdür; yani devletin, "otoritesini" bu doğrultuda kullanması gerekir. Demokratik otoriteden anlaşılması gereken budur. Eğer devlet, temel yasanın belirlediği doğrultuda kişinin serbestçe araştırabilme, düşünce üretebilme, bu düşünceleri serbestçe iletebilme, ve gene bu düşünceleri örgütlü ve kitlesel araçlarla açıklayabilme hakkını engelleyen faaliyetlere karşı ve özellikle de faşist faaliyetlere karşı, özsel içeriği faşist olan yasa-dışı faaliyetlere karşı kendi otoritesini kullanmazsa, anayasal, bir zorunluluk olan "demokratik"görevini yapmamış sayılır. Ve bunun tersine, devlet, demokrat ve devrimci hareketin, gerek bireysel ve gerek örgütlü olarak gelişmesini, yasa-dışı yöntemlere, silahlı zora başvurarak engellemeye çalışan faşist hareketin arkasında yer alan, ona destek olan, kılavuzluk eden bir görev yüklenirse, burada, devletin demokratik görevlerini yerine getirmesinden ve demokratik otoritesinden değil, faşist terörden, faşist devlet teröründen sözedilebileceği açıktır.

Kavramları karıştırmak, faşist teröre ve faşist harekete destek olan devlet baskısını, "devletin demokratik otoriteye kavuşturulması" ve"devlete işlerlik kazandırmak" gibi maskelerle örtmek, faşizmin ikiyüzlülüğüne, faşist demogojiye pek uygun düşmektedir. Bize düşen görevlerden biri, faşist terörü, "demokratik otorite" ile maskeleyenlerin maskesini indirmek, gerçek "fitne" nin fitneliğini yığınların gözleri önüne sermektir.

İşveren ikramiyelerin bayramdan önce ödeneceğini bildirmiş, ancak sözünü yerine getirmemişti

İşverenin söz vermesine rağmen ikramiyelerin bayramdan önce verilmemesi üzerine, bayram sonrası işlerini bırakan işçiler direnişe geçtiler. İkramiyelerin akşama doğru ödenmesi üzerine direniş kaldırıldı. Fotoğrafta Lavvar Atölyesi'nde direnişe geçen işçiler görülüyor.

DİRENEN ZONGULDAK MADEN İŞÇİLERİ İKRAMİYELERİNİ ALDI

● "Örgütleneceğiz ve biz kazanacağız" diyen işçiler. Zonguldak Maden İşçileri Sendikası (ZMIS)'nın direniş karşısındaki olumsuz ve bölücü tavrını eleştirerek, Lavvar işyerine gelen ZMİS yetkililerini işyerine sokmadılar

ZONGULDAK (DEMOKRAT)

Zonguldak Ereğli Kömür İşletmeleri işyerlerinde çalışan 2 bine yakın işçinin bayramdan önce ödenmesi için söz verilen ikramiyelerinin verilmemesi üzerine, Bayramdan sonra direnişe geçtikleri ve ancak ikramiyeleri ödendikten sonra işbaşı yaptıkları bildirildi.

Zonguldak Merkez Atölyesi, Kozlu, ve Asma Bölgeleri ile Lavvar'da çalışan işçiler, 12 Ağustos 1980 günü direnişe geçmişler, ikramiyelerin Bayram'dan önce ödenmesini istemişlerdi. İşveren yetkilileri ise, ikramiyelerin Bayramdan önce ödenmesini kabul etmişler, ancak sözlerini yerine getirmemişlerdi.

İşverenin sözünü tutmaması üzerine bayramdan sonra işlerini bırakan işçiler, 15.8.1980 günü merkez atölye, Kozlu ve Asma Bölgeleri ile Lavvar'da sabah saat 10.00'dan itibaren direnişe geçtiler. Direniş yerinde çeşitli konuşmalar yapılarak, işçiler üzerindeki sömürü anlatıldı. Davul zurna ile halay çekildi, çeşitli gösteriler yapıldı. Bu arada Lavvar. işyerine gelen Zonguldak Maden İşçileri Sendikası (ZMİS) yetkilileri, işçilerce işyerine sokulmadı. İşçiler, "örgütleneceğiz ve biz kazanacağız" diyerek, ZMİS'in işçilerin direnişi karşısındaki olumsuz tutumunu ve bölücü tavrını eleştirdiler.

Daha sonra aynı akşam saat 17.30'a doğru ikramiyelerin dağıtılmaya başlanması üzerine, direnişin kaldırıldığı ve işçilerin işbaşı yaptığı öğrenildi.

Akşam yığın halinde bıraktıkları kamyonlar dolusu karpuz ve kavunun sel sularına kapılarak yokolması Kadıköy-Söğütlüçeşme Salıpazarı esnafını şaşkına çevirdi. Esnaflar "Mahvolduk" diyorlar. Zararları tam 5 milyon lira. Fotoğrafta şiddetli sağnak sonucunda meydana gelen sel baskınından sonra pazar yerinin hali ve pazar esnafı görülüyor.

İstanbul'da önceki gece yağan sağnak pazar esnafını perişan etti

Kadıköy Salıpazarı esnafının zararı 5 milyon lira dolayında

HABER MERKEZİ

İstanbul'da önceki gece sağnak şeklinde başlayan yağmur yaşamı etkilerken, pek çok yeri su bastı. Yağan şiddetli yağmur sonunda Kadıköy çevresinde bazı dükkanların bodrum katlarının sel suları ile dolduğu, belediyenin sel suları dolan yerlerin temizlenmesine çalıştığı bildirilirken, Kadıköy Söğütlüçeşme'de bulunan Salıpazarı esnafının, mallarının Çamlıca, İbrahimağa, Altıyol ve çevresinden gelen ve yer yer 1 metreyi aşan sel suları nedeniyle zarar gördüğünü, zararın yaklaşık 5 milyon lira dolayında olduğu belirtildi.

Meteoroloji Müdürlüğünün açıklamalarına göre, metre kareye düşen yağmur 25 kilogramı aşarken sel sularının yarattığı hasarla ilgili olarak görüştüğümüz pazar esnafı şunları söyledi:

"Gece geç saatlerde başlayan şiddetli yağmurun ardından birden bire bastıran sel karşısında hiç bir şey yapamadık. Kamyonlar dolusu malımız Kurbağalıdere'ye sürüklendi sel sularıyla. Hemen her esnafın 10-15 bin lira zararı var. Perişan olduk"

Konu ile ilgili olarak esnaflar adına görüşünü açıklayan Anadolu Yakası Umum Pazarcılar Derneği Başkanı Samet Yolcu ise, **"Aniden başlayan yağış esnafı hazırlıksız yakaladı. Sabahın erken saatlerinden itibaren Belediye'nin Kadıköy Şube Müdürlüğü ekiplerinden dernek ve esnaflar olarak yardım istedik, arazözlerle pazar yerinin orta yerinde bulunan birikinti sular bir parça olsun temizlendi. Bunun böyle olacağı belliydi daha önceden, her yağmurun ardından oluyor.** Bölgede **kanalizasyon tertibatı hiç yok, çevre semtlerin tüm seti doğruca pazar yerine iniyor. Esnafların tümü çok zor durumdadır"** dedi.

Yaklaşık 3000 esnafın bulunduğu Kadıköy Salıpazarı çevresindeki mağaza sahipleri de sel sularından büyük ölçüde zarar gördüklerini bildirdiler.

Pazarda karpuz sergisi bulunan Kemal Özyağcı, **"Akşam indirdiğim bir kamyon karpuz adam boyu suların içinde yok oldu gitti, zararım en azından 80 bin lira"** dedi.

Pazar esnafı ve semt sakinleri yörede kanalizasyon tertibatının bir an önce yapılmasını sağlamak için gerekli girişimlerde bulunacaklarını bir araya gelerek sorunun çözümüne katkıda bulunmayı amaçladıklarını belirttiler.

Tekstil Sendikası Başkanı Rıdvan Budak:

"GREVLER TURGUT ÖZAL'IN İŞİ DEĞİLDİR"

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Tekstil ve Maden-İş Sendikaları Özal'ın "grev fonu" önerisi ile ilgili birer açıklama yaptılar. Tekstil Sendikası Genel Başkanı Rıdvan Budak, "Grevler Turgut Özal'ın işi değildir." dedi.

Budak, açıklamasında, Tekelci sermayenin temsilcisi Turgut Özal'ın yeni manevralarla işçi düşmanlığını sürdürdüğünü belirterek,"işverenlere gönderdiği mektuplarda, ücretlerin dondurulmasını ve işçilerin ekonomik ve demokratik haklarının karşısında olunmasını isteyen Özal 'grev fonu' önerisiyle de sözde işçilerden yana görünmek isteyerek demogoji yapmaktadır" şeklinde konuştu.

Tekstil Sendikası Başkanı Rıdvan Budak, Turgut Özal'ın kimliğinin işçi sınıfı tarafından çok iyi bilindiğini de vurgulayarak şunları söyledi, "Turgut Özal, (greve gidecek sendika, Merkez Bankasına grev fonu yatırsın) demekle, tekelci sermayeye yeni kredi olanakları yaratma düşüncesindemidir? Çünkü Turgut Özal'ın tekelci sermayenin sözcülüğünü yapmaktan başka inandırıcı kanıtı yoktur."

Öte yandan Maden-İş Sendikası Genel Sekreteri ile Toplu Sözleşme Dairesi Başkanı Halit Erdem, işçilere ücret zammı vermeyip onlara mescit kuran Turgut Özal'ın şimdi de grevdeki işçiler için gözyaşı dökerek, onlara ağıt yaktığını söyledi.

Erdem, tekelci sermayenin sıkıştıkça en çok başvurduğu şeyin yalan ve demogoji olduğunu belirterek sözlerini şöyle sürdürdü: "Özal, iyi ki 'çok darda kaldım, işçiler bana birer tane de isimsiz mevduat sertifikası hesabı açsınlar' dememiş."

Uşak Belediye Başkanının ilk işi kıyımlara başlamak oldu

UŞAK (DEMOKRAT)

Uşak'ta 15 gün önce yapılan Belediye Başkanlığı seçimini AP'li Turgut Kalelioğlu'nun kazanmasından sonra ilerici, yurtsever yönetici ve memurlar üzerindeki baskıların arttırıldığı, yerlerinden alınan 3 yöneticinin yerine AP'li ve MHP'li kişilerin getirildiği öğrenildi.

Bu arada, belediyede çalışan yönetici ve memurların istifaya zorlandıkları ve uzmanlık alanı dışındaki görevlere getirildikleri ileri sürüldü. İşletme Müdürü Ali Görücü Danışmanlığa getirilirken, Su ve Elektrik Şebeke Amirliğine de İsmail Kaskı görevlendirildi. Muhasebe Müdür Yardımcısı Muhterem Malatyalı ise İşletme Müdürlüğüne getirildi.

Bu illetin adı ne?

Önü alınamayan "Bağırsak enfeksiyonu"nun tedavi olanakları da kısıtlı

● Gaziantep Baruş Mahallesi halkı: "Hastalığın başlıca sebebi, haftalarca kapkacakta bekleterek içtiğimiz sulardır. Hergün suyumuz kesiliyor. Su gelince, susuz kalmamak için bidonlara ve kaplara doldurduğumuz sular haliyle kirleniyor. Çorçocuk içince de mikrop kaparak hastalanıyor."

● Belediye Başkan Yardımcısı Mustafa Bilgin: "Bu hastalık ilimizde bir kaç kez görülmüştür. Hastalar kendi olanaklarıyla tedavi olmuşlardır. Her ne kadar, yetkililer mahallelere sağlık hizmeti götürdük diyorlarsa da, mahallelere sağlık hizmetlerinin götürülmediği bir gerçektir."

—2—

YURT HABERLER SERVİSİ

Gaziantep'deki içme suyunun genellikle kuyulardan sağlandığına dikkati çeken CHP İl Başkanı Zihni Kutlar, özetle şöyle konuştu:

"G.Antep'in jeolojik yapısı kalkerli olduğu için kanalizasyonlardan akan pis sular, içme suyu alan kuyulara sızmaktadır. Pis suların su kuyularına sızması da, haliyle mikrop yaratmakta, sonuç olarak da halkımız ya bağırsak enfeksiyonuna ya da başka bulaşıcı hastalıklara tutulmaktadır. Bu hastalık Belediye ve Sağlık hizmetlerinin yetersizliğinden meydana gelmiştir. Ayrıca ölüm olayının fazla olması Gaziantep Devlet Hastanesi'nin düzensiz ve doktorsuz olmasından ileri gelmiştir"

BELEDİYE BAŞKAN YARDIMCISI MUSTAFA BİLGİN: 'MAHALLELERE SAĞLIK HİZMETLERİNİN GÖTÜRÜLMEDİĞİ BİLİNEN BİR GERÇEKTİR"

Belediye Başkan Yardımcısı Mustafa Bilgin yaptığı açıklamada, kanalizasyon altyapı tesislerinin içme suyu gelen borularla yanyana olduğunu, dolayısıyla pis suların içme sularına sızabildiğini ve hastalığın başlıca nedenlerinden birinin bu olduğunu vurgulayarak, konuşmasına şöyle devam etti: "Bu hastalık ilimizde birkaç kez görülmüştür. Hastalığa tutulan vatandaşların yakınları kendi olanaklarıyla hastalarını tedavi ettirmişlerdir. Her ne kadar yetkililer mahallelere sağlık hizmeti götürdük diyorlarsa da, mahallelere sağlık hizmetlerinin götürülmediği bilinen bir gerçektir."

CHP MERKEZ İLÇE BAŞKANI HOŞAFOĞLU: "HASTALIĞA YAKALANANLARIN HEPSİ GECEKONDUDA OTURUYOR"

Hastalığa yakalananların hepsinin gecekondular da oturduklarını belirten CHP Merkez İlçe Başkanı Hakkı Hoşafoğlu, hastalananların hayat pahalılığı nedeniyle beslenme olanağı bulamadıklarını ve genellikle dar olanaklarla yaşamlarını sürdürdüklerini söyleyerek, şöyle devam etti: "Görülen hastalıktan başta Demirel Hükümeti, sonra da Gaziantep Belediyesi sorumludur. Hastalığın ortaya çıktığı mahallelerde ne kanalizasyon, ne de belediye altyapı kanalizasyon şebekesi vardır. Bunun yanı sıra, sağlık hizmeti hiç yoktur. Yoksul halkımız kaderiyle başbaşa bırakılmıştır."

G.ANTEP İL SAĞLIK MÜDÜRÜ: "VATANDAŞ BİZE YARDIMCI OLURSA HASTALIĞIN KÖKÜNÜ KISA SÜREDE KAZIRIZ"

İl Sağlık Müdürü Dr. Fahri Türkbeyler hastalığın kusma, halsizlik, ishal ve baş ağrısı ile başladığını ve 50 bin antibiyotik ilaç ve serumun getirildiğini söyledi.

Sağlık Bakanlığı Müsteşarı Dr. Enver Şener ve Dr. Necmettin Alkış başkanlığında oluşturulan 20 kişilik sağlık ekibinin görev yaptığını belirten Türkbeyler daha sonra, "Vatandaşlarımız bize yardımcı olurlarsa, biz bağırsak hastalığının kökünü daha kısa bir sürede kazırız" şeklinde konuştu.

GAZİANTEPLİLER NE DİYOR?..

Gaziantep Düztepe Mahallesi'nde oturan, Hanifi Tunç adlı bir vatandaş yaptığı açıklamada; "Ben bir ay önce tedavi altına alındım, devlet hastanesinde ne doktor var, ne de yeterli tedavi yapıyorlar. Burda kimin ne yaptığı belli değil" dedi.

Bu arada Adil Atik adlı bir vatandaş da, "bağırsak enfeksiyonu" hastalığı ile ilgili şunları söyledi: "Sabahdan beri burda bekliyoruz, bize ne bakan var ne de ne için geldiniz diyen var. Koskoca devlet hastanesinde, bir doktor yok. Göz göre göre öleceğiz bire yörüm bu nasıl iştir"

Gaziantep Baruş Mahallesi halkı ise konuyla ilgili şunları söyledi:

"Belediye bizim sorunlarımızla hiç ilgilenmiyor. 1977 seçimlerinde şimdiki belediye başkanı Esat Kaya Turgay mahallemize gelip çifte çifte kestiğimiz kurbanları yemişti.. Dişimizi tırnağımıza takıp, kendini belediye başkanı seçtirdik. Adam şimdi bizi hiç görmüyor bile, bağırsak enfeksiyonu hastalığı en çok bizim mahallede görüldü. Hastalığın başlıca sebebleri, haftalarca kapkacakda bekleterek içtiğimiz sulardır. Hergün suyumuz kesiliyor, biz de susuz kalmamak için su gelince bidon ve boş kaplara su dolduruyoruz.. Bu sular günlerce bidonlarda veya bakraçlarda kalıyor, haliyle sular kirleniyor. Çorçocuk da içince, mikrop kaparak hastalanıyorlar."

Baruş Mahallesi'nde oturmakta olan Musa Keskın ve Esma Şarklı "Bağırsak enfeksiyonu" ile ilgili yaptıkları açıklamada;"Bağırsak enfeksiyonu'na tutulan çocuklarını SSK ve devlet hastanesine götürdüklerini, yetkililerin, hastalarına bakmadıklarını söylediler. "Bağırsak enfeksiyonu" hastalığına tutulan Şarklı ve Keskin, "kendimizi eyiköttü tedavi ettirdik, amma çocuklarımızı tedavi ettirinceye kadar akla karayı seçtik" dediler.

Bu arada Elif Giyaş adlı yaşlı bir nine de çocuklarının hastalığa tutulduğunu ve yetkililere tedavi ettirinceye kadar neler çektiklerini anlattı. Yaşlı Elif teyze, "kavga çekiş çocuklarımızı hastaneye yatırdık.. Yetkililer bu seferde, ilaçları bize aldırdılar. Bizim paramız vardı da ilaç aldık, ya hiç parası olmayan vatandaşlar ne yapsınlar" şeklinde konuştu.

"Bağırsak enfeksiyonu"na yakalanan yurttaşlar, hastanelerdeki doktor azlığı ve diğer tedavi olanaklarının kısıtlılığı yüzünden kendi haline terkedilmiş durumda.

—BİTTİ—

Sorunlarının basın aracılığı ile yetkililere ve kamuoyuna duyurulmasını isteyen Okmeydanı halkından bir grup görülüyor.

Şişli MHP İlçe Binası karşısındaki lokantada biri kadın üç faşist tarafından katledilen iki yurtsever gençten İbrahim Ethem Demir'in yakınları:

"Demirel ile Türkeş yüzbirliği yapıyor, fakir fukaranın canın yakıyor"

HABER MERKEZİ

Şişli'de MHP İlçe binası karşısında bulunan Albel Lokantasında bayramın son günü biri sarışın kız olmak üzere üç faşist tarafından başlarına kurşun sıkılarak hunharca katledilen iki gençten demirci İbrahim Ethem Demir'in yakınları ile konuştuk.

"Kardeşim hiçbir şeye karışmıyordu. Kendi ailesinle, çoluk çocuklan ilgileniyordu. Ama faşist milleti bizlen gareze girmiş, bizlen uğraşıyor. Uğraşıyor ki kökümüzü getirsin. Kudurmuş faşist köpekler saldırıyorlar... aha fakir fukaranın canın yakıyorlar.

. . . .

"Bunları hep Amerika yaptırıyor. Askerimiz beraber, ölümüz beraber dirimiz beraber. Niye birbirimizi vurak-kırak kardeşim? Seninki benim evlatım, benimki senin evladın. Günah değil mi? Din ayrımı koymasın, mezhep ayrımı koymasınlar. Bunlar hep Demirel'le, Türkeş'le birlikte geldi. Ama dökülecek kan yerde kalmaz.

. . . .

"Yolda yürüyemiyok, önümüzü kesiyorlar. Dışarı çıkamıyok. Silahilen içeri giriyorlar, paramızı çalıyorlar, kollarımızdan altınlarımızı alıyorlar. Kim alacak, faşistler alıyorlar. 13 yaşındaki, 7 yaşındaki çocuğumuzu sokağa çıkaramıyok, yatıramıyok... Kurşuna para mı sayıyorlar sabaha kadar bahçede çat...çat...çat evimizi tarıyorlar Bu nasıl adalettir? Türkeş ile Demirel kürsüye oturup yüzbirliği yapıyor, bütün fakir-fukaranın canın yakıyorlar."

. . . .

"Kardeşim benim beyim burada yoktur. Benim beyim Avusturya'da, ben kendim korkumdan çoluğumu çocuğumu alıp bir yere çıkamıyorum. Benim büyük çocuğum turist gelmiş korkuyorum ki dışarı çıkartmaya... bir ilgisi yokken götürüp vuruyorlar. Ama biz beladan korkmayacaz. Direneceğiz. Nerde bir fakir - fukaranın kahvesi varsa kardeş taranıyor, nerde bir fakir-fukaranın ocağı varsa söndürülüyor, nerde böyle bir ananın tek bir evladı var faşistler tarafından götürülüyor. Hükümet hükümetliğini bilsin bunun önünü tutsun."

. . . .

"Bi kere biz bu hükümeti istemiyok. Günde 100 tane canı giderken fakir fukaranın, Demirel çıkıyor, hiçbirşey yok sakin hertaraf " diyor. Kimi kandırıyor. Bugün mahallemizde hergün bir gencimiz ölüyor. Her gece herkes çocuklarını bekliyor. Yatamıyor, acaba birşey mi oldu, hangi köşede kaldı? diye."

. . . .

"Ben bir süre önce Topkapı'da meydana gelen olayda kaybettiğim İbrahim Karakuş'un babasıyım. Benim çocuğuma da bir kulp taktılar, filan filanın katilidir dediler. Biz bunlara karşıyız, biz fakir bi zümreyiz. Hiç yarınımız yoktur. 6 çocuk babasıyım geçime acizim. Bu gibi olaylara son verilmesini istiyoruz. Basından bunu istiyoruz, konuşmam bundan ibarettir."

. . . .

Konuşmalarımız boyunca hemen hemen herkes aynı şeyleri anlattı, aynı şöylerden yakındı. Kısaca hepsi din ve mezhep kışkırtmacılığına son verilmesini, faşist baskı ve tertiplere son verilmesini istediler. Bu isteklerinin basın aracılığı ile ilgili yerlere ve kamuoyuna duyurulmasını istediler.

—BİTTİ—

Faşistler Artvin'de karanlık tertipler peşinde...

HOPA'DA YAKALANAN BİR FAŞİSTİN ÜZERİNDE ÖRGÜT ŞEMALARI VE ORTADAN KALDIRILACAK KİMSELERİN ADLARI BULUNDU

HOPA (DEMOKRAT)

Faşistler'in Artvin'de karanlık tertipler peşinde oldukları bildiriliyor. Hopa'nın Zalona köyünde gözaltına alınan bir faşistin üzerinde çıkan pusulada faşist örgütlenmeye ilişkin notlar ve "ortadan kaldırılacak kimselerin" adlarının yer aldığı bildirildi.

Bilindiği gibi bundan bir süre önce de cezaevi kaçağı faşist Sedat Hacıoğlu yeni katliamlar düzenlemek için gönderildiği Murgul ilçesinde halkla girdiği bir çatışmada öldürülmüştü. Bu arada Abdi İpekçi'nin katili faşist cezaevi kaçağı Mehmet Ali Ağca'nın da aynı çatışmada yaralanarak Erzurum'da tedavi gördüğü öne sürülmüştür.

Hopa ilçesinin Zalona (koyuncular) köyüne Tahsin Üçüncü adlı faşistle ilişki kurmak için gittiği anlaşılan ve köy muhtarı Ali Şeker'in evinde, görevli jandarmalarca tesadüfen, silahıyla birlikte yakalanan Ali Rıza Şahin'in üzerinden çıkan pusulada, Artvin'de ilişkiye geçilecek faşistlerin isimleri, "ortadan kaldırılacak kimselerin adları" ve kullanılacak evlerin listesi bulundu.

NASIL YAKALANDI

Tahsin Üçüncü adlı faşistle ilişki kurmak için İstanbul'dan Hopa'nın Zalona köyüne geldiği anlaşılan Ali Rıza Şahin, burada gittiği muhtar Ali Şeker'in evinde, askere gidecek olanların evraklarını getiren jandarmalar tarafından üzerinde silah bulunduğu için gözaltına alındı. Jandarmaların köy muhtarının bütün ısrarlarına karşın Ali Rıza Şahin'i gözaltına alarak Hopa Cezaevine götürdükleri öğrenildi. Burada Ali Rıza Şahin'in üzerinde faşistlerin karanlık tertiplerini bir ölçüde ortaya çıkaran bir pusula bulundu. Daha sonra Hopa Cezaevinde can güvenliği olmadığını öne süren Ali Rıza Şahin Artvin Kapalı Cezaevine gönderildi.

Ali Rıza Şahin'in üzerinden çıkan pusulada şöyle deniliyor: "Hopa'ya gelen Ali Rıza Şahin Artvin'de tüm adamlarla ilişkiye geçecek, gelişen her durumu Tahsin Üçüncü ile haberdar edecektir.

Murgul'da ilişkiye geçilecek adamlar :

Osman Çevik, Hüseyin..

Hopa'da yapılacak ilk iş dernek açıp (MHP ve ÜGD) faaliyete geçmek.

Hopa : Sorumlu : Hasan Albay.

İlişkiye geçilecek olanlar : Tahsin Üçüncü, Tahsin Albay, Fikret Üçüncü, Fikret Albay, Hüsnü Şanlı.

Kemalpaşa : Sorumlu : Remzi Yılmaz,

İlişkiye geçilecek olanlar : Abdullah Ustabaş, Mehmet Yılmaz, Niyazi Ustabaş, Sabri Lokumcu, Zeki Tatar,

Kullanılacak evler : Muhtarın evi (Koyuncular köyü), Turgut'un evi (Sundura), Recai Demirbaş'ın evi (Ditahopa), İlyas Yeğen'in evi (KUE), Yüksel Bulut'un evi (KUE)"

Ayrıca Ali Rıza Şahin'in üzerinden çıkan pusulada aralarında bölgedeki CHP demokratik kuruluşların yöneticilerinin de bulunduğu bir "ortadan kaldırılacaklar" listesi de bulundu.

Kırşehir'de CHP İl Yönetim Kurulu üyesi öldürüldü

HABER MERKEZİ

Kırşehir'de CHP İl Yönetim Kurulu üyesi faşistlerce katledildi. Sakarya'da camiden çıkan bir yurttaşa, Keşan'da da düğüne faşistler saldırdı. Artvin'de faşistlerin tertipler peşinde olduğu öne sürüldü. Hopa'da yakalanan bir faşistin üzerinde örgüt şemaları ve kendilerine göre ortadan kaldırılması gereken bazı kişilerin adları ele geçirildi. Kayseri Cezaevi'nde bir tünel ortaya çıkarıldı. Ayrıca sol görüşlü bir mahkum ölü olarak bulundu. Salihli'de halk saldırgan faşistleri kovaladı. ÜYD eski Başkanını da yaraladı. Sakarya ve Tunceli, Ovacık'ta halk gösteri yaptı. Ankara ve Adana'da sağ görüşlü iki kişi öldürüldü. MHP İzmir Gümüşpala Lokali ve MHP Kırşehir il binası bombalandı. MHP Fatsa İlçe eski Başkanı Aydın Akın'ın evi önce bombalandı sonra da kurşunlandı. Eskişehir ve İstanbul'da sağ görüşlü iki kişi yaralandı. Ankara Cumhuriyet Savcısı ÜYD hakkında girişimde bulunulmasının Sıkıyönetimce ele alınacağını açıkladı.

Demokrat Haber Merkezi'ne ulaşan bilgilere göre olaylar şöyle gelişti:

KIRŞEHİR'DE CHP YÖNETİM KURULU ÜYESİ ÖLDÜRÜLDÜ

Kırşehir CHP İl Yönetim Kurulu üyelerinden Mustafa Tekin çalıştığı eczanede öldürüldü. Mustafa Tekin'in Buğday Pazarındaki eczanesine önceki gün saat 15.30 sıralarında gelen bir faşist ilaç istedi ve ilacın paketlenmesi sırasında yakın mesafeden ateş açtı. Olay yerinde ölen Tekin'in cenazesi aynı gün saat 16.30'da kalabalık bir halk topluluğu tarafından düzenlenen bir yürüyüşten sonra Bağbaşı'nda toprağa verildi. Cenaze törenine bine yakın yurttaş katıldı. CHP Kırşehir Senatörü Ragıp Aksaç'ın yeğeni olan Tekin'in eczanesi daha önce faşistler tarafından üç kere taşlanmış, camları kırılmıştı.

SAKARYA'DA FAŞİSTLER CAMİDEN ÇIKAN YAŞLI BİR YURTTAŞA SALDIRDILAR

Sakarya'nın Karasu ilçesi Kuyumculu köyünde faşistler oğlunun solcu olduğunu söyleyerek camiden çıkan 65 yaşındaki Hayrullah Çakar'a saldırdılar. 65 yaşındaki yurttaşı döverek komaya sokan faşistler daha sonra olay yerinden yaya olarak uzaklaştılar.

AMASYA'DA TBP LOKALİNE PATLAYICI MADDE ATILDI

Amasya'da TBP'ye ait bir binaya patlayıcı madde atıldı. Yoldan geçmekte olan Şehriye Doğan adlı bir kadının yaralandığı, olayda büyük çapta maddi hasar meydana geldiği bildirildi.

KEŞAN'DA DÜĞÜNE SALDIRAN FAŞİSTLER İKİ KİŞİYİ YARALADI

Keşan'da 17 Ağustos günü yapılan bir düğüne katılanlara faşistler saldırdı. Düğün yerinde bulunanlar saldırgan faşistleri kovaladılar. Saldırı sonucu biri şişeyle, biri de bıçakla olmak üzere iki kişi yaralandı ve yaralılar İstanbul Beyoğlu hastanesinde tedavi altına alındılar.

Salihli'de halk saldırgan faşistleri kovaladı ÜYD eski başkanı yaralandı

Salihli'de geçtiğimiz Pazar akşamı saat 17.00 sıralarında faşistler Kocaçeşme mahallesine saldırdılar. Halkın direnmesiyle karşılaşan faşistler geri çekilmek zorunda kaldı. Olay sırasında ÜYD eski başkanlarından Hüseyin Gürel'in göğsünden ve kolundan ağır şekilde yaralandığı ve İzmir'e götürüldüğü öğrenildi.

Olaya güvenlik kuvvetlerinin müdahale etmesinden sonrada çatışmaların gece bazı yerlerde sürdüğü bildirildi. Bu olaylar sırasında ölen ya da yaralanan olmadığı öğrenildi. Olaylarla ilgili olarak bir kişinin yakalandığı ancak daha sonra serbest bırakıldığı, soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

SAKARYA'DA BİR GRUP GÖSTERİ YAPTI

Sakarya'nın Karasu ilçesi pazaryerinde gösteri yapan bir grup Çorum, Fatsa olaylarını ve işkenceleri protesto eden sloganlar söyledi. Daha sonra pazaryerine "Zama zulme karşı tek yol devrim" yazılı bir pankart asan grup dağıldı. Gösteriden sonra pazar yerinden geçmekte olan sol görüşlü Şükrü Canavar'ın gözaltına alındığı bildirildi.

Tunceli'nin Ovacık İlçesi'nde halk gösteri yaptı

Tunceli'nin Ovacık İlçesi'nde Çorum'daki faşist saldırıları, Fatsa'da düzenlenen operasyonu ve Pertek olaylarını protesto eden kalabalık bir topluluk gösteri yaptı. Yaklaşık 1200 kişinin katıldığı gösteri sırasında topluluğun ilçede uzun bir yürüyüş yaptığı ve "Fatsa Çorum Halktır-Direnen halklar kazanır", "Fatsa'daki operasyonlara hayır", "Kahrolsun faşist katliamlar" sloganlarının söylendiği bildirildi.

Yaklaşık 1,5 saat süren gösterinin olaysız bittiği öğrenildi.

ANKARA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Ulus'ta Hacıbayram camii önünde yürümekte olan Hasan Kerim Gözlem adlı sağ görüşlü bir kişi kimlikleri belirlenemeyen kişilerce üzerine açılan ateş sonucu ağır yaralandı. Hasan Kerim Gözlem, yaralı olarak kaldırıldığı Hacettepe Hastanesinde öldü.

Ankara'nın iki ayrı semtinde meydana gelen olaylarda 7 kişi yaralandı.

Akdere'nin Kırmızıevler semtinde meydana gelen ilk olayda, kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu sağ görüşlü oldukları bildirilen Ahmet Karataş, Mehmet Tosun, Yahya Gözütok, Haydar Gönültaş ve Yeter Çavuş adlı kişiler yaralandılar. Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alınan yaralılardan Ahmet Karataş, Mehmet Tosun ve Yahya Gözütok'un durumlarının ağır olduğu öğrenildi.

Önder Mahallesi'nde meydana gelen 2. olayda ise Abdullah Çelik ve Kemal Yayla adlı kişiler kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu yaralandılar.

ADANA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜ

Adana Karşıyaka Mutlu Mahallesinde önceki akşam saat 22.00 sıralarında evlerine gitmekte olan sağ görüşlü Hıdır Demir ve Bayram Gençoğlu adlı iki kişiye kimlikleri belirsiz kişilerce ateş açıldı. Bayram Gençoğlu olay yerinde öldü, Hıdır Demir ise Adana Numune Hastanesinde tedavi altına alındı ve durumunun ciddi olduğu belirtildi.

4 Ağustos 1980 tarihinde Adana Karaisalı ilçesine bağlı Bekirli köyünde bir kahvehaneyi silahla tarayarak sol görüşlü Adnan Tuğyan ve Kazım Elmas'ın ölümüne ve dört kişinin de yaralanmasına neden olan faşistler güvenlik kuvvetlerince yakalanarak gözaltına alındı. Yakalanan faşistlerin adlarının Adem Çelik, Ayhan Özbağ, Ali Cihan ve Muzaffer Sıçramaz olduğu öğrenildi.

Adana'nın Tekir Yaylasında gösteri yapıldı. Gösteri sırasında "Tekir yaylasında katledilenlerin hesabını soracağız" "Ali Uygur Mücadelemizde yaşıyor", "Ali Uygur'u katleden işkencecilerden hesap soracağız" gibi slogan söyleyen topluluk daha sonra gösteri yerine "Ali Uygur yaşıyor-Devrimci Yol" yazılı bir pankart astılar. Daha sonra pankart güvenlik kuvvetleri tarafından indirildi.

İZMİR'DE MHP GÜMÜŞPALA LOKALİ KURŞUNLANDI, ÜÇ KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

İzmir'de MHP Gümüşpala Lokali dün sabaha karşı yaylım ateşine tutuldu. Lokalin kurşunlanmasından sonra olay yerine gelen bekçilerle çatışmaya girdikleri öne sürülen üç kişi sağ olarak yakalandılar. Kimlikleri gizli tutulan üç kişinin ilk sorgularından sonra Ege Ordu ve İzmir Sıkıyönetim Komutanlığına teslim edildiler.

MHP Fatsa İlçe Eski Başkanı'nın evi bombalandı

MHP Fatsa İlçe eski Başkanı Aydın Akın'ın evine önceki gece kimlikleri belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı. Patlama sırasında ölen yada yaralanan olmadığı ancak büyük maddi hasar meydana geldiği bildirildi. MHP İlçe eski başkanının evine patlayıcı madde atılmasından sonra da yaklaşık yarım saat kurşun yağmuruna tutulduğu öğrenildi.

Öte yandan aynı gece, operasyonlar sırasında muhbirlik yaptığı bildirilen Fahrettin Demir adlı kişinin evi de kimlikleri belirlenemeyen kişilerce kurşunlandı. Her iki olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

MHP KIRŞEHİR İL BİNASINA PATLAYICI MADDE ATILDI

MHP Kırşehir İl binasına önceki gece kimlikleri belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı. Yetkililer binaya atılan patlayıcı maddenin tahrip gücünün çok yüksek olduğunu ve olayda can kaybı olmadığı maddi hasar meydana geldiğini bildirdiler.

ESKİŞEHİR'DE SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ YARALANDI

Eskişehir'in Mithatpaşa Caddesinde kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu sağ görüşlü olduğu bildirilen Metin Demir adlı bir kişi yaralandı. Yetkililer olayla ilgili soruşturmaya başlandığını bildirdiler.

İSTANBUL'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ YARALANDI

Kartal Soğanlık İnönü Caddesi Akdoğan Sokak'ta Cemil Yüce adlı sağ görüşlü bir kişi dövüldükten sonra kurşunlanarak yaralandı. Yetkililer olaya karıştıkları öne sürülen kişilerin yakalanmasına çalışıldığını açıkladılar.

Kayseri Cezaevi'nde sol görüşlü bir mahkum öldürüldü

Kayseri Cezaevi'nde sol görüşlü bir mahkum öldürüldü ve 60 metrelik bir tünel ortaya çıkarıldı.

Kayseri Cumhuriyet Savcı Vekili Halim Karbeyoğlu'ndan alınan bilgiye göre cezaevinin koğuş olarak kullanılan bir bölümünden başlayan tünel, bahçeye açılmak üzereyken, önceki akşam nöbetçi jandarma eri tarafından görüldü.

Bunun üzerine cezaevine giren güvenlik kuvvetleri, sol görüşlü olduğu saptanan 13 yıla hükümlü İbrahim Avcıbaşı'yı öldürülmüş olarak buldular. Yetkililer yapılan sayım sonucu kaçan hükümlünün olmadığının anlaşıldığını söylediler.

GÖZALTINA ALINAN SENDİKACILARIN MAHKEMEYE ÇIKARILMALARI İSTENDİ

İplik-İş Sendikası Genel Örgütlendirme Sekreteri Mehmet Yıldız ve Birleşik Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Teslim Bozkurt yaptıkları ortak basın açıklamasında, sendikalarının Adana Şube Başkanlarının 9 aydır gözaltında bulunduğunu ifade ederek mahkemeye çıkarılmalarını istediler. Mehmet Yıldız ve Teslim Bozkurt açıklamalarında İplik-İş Adana Şube Başkanı Osman Karatop ile Birleşik Maden-İş Sendikası Adana Şube Başkanı Abdullah Ağtoprak'ın 9 aydan beri gerekçe gösterilmeden gözaltında tutulduklarını öne sürdüler.

SULTANAHMET İLKOKULU DUVARINA ASILAN PANKART POLİS EKİPLERİNCE İNDİRİLDİ

İstanbul Sultanahmet İlkokulu duvarına asılan pankartın iki tarafında bağlanmış olan patlayıcı maddeler uzman polislerce patlatılarak indirildi. Sultanahmet ilkokulunun duvarına dün öğlen saatlerinde üzerinde "Oligarşinin halkımıza bayram hediyesi : 3000 siyasi tutuklu Dev-Sol" yazılı bir pankart asıldı. Pankartın ucunda asılı olan patlayıcı maddeler bir süre sonra olay yerine gelen uzman ekiplerce patlatıldıktan sonra pankart indirildi.

Ankara Cumhuriyet Savcısı: ÜYD hakkında girişimde bulunulması sıkıyönetimce ele alınacak

Ankara Cumhuriyet Savcısı Elverenli, idam mahkumu Pehlivanoğlu'nun Ankara Mamak Cezaevinden kaçırılmasına ve saklanmasına yardım nedeniyle Ülkü Yolu Derneği hakkında girişimde bulunulmasının sıkıyönetimce ele alınacağını söyledi.

Elverenli, Pehlivanoğlu'nun yakalanmasıyla ilgili olarak Ankara Sıkıyönetim Komutanlığınca yapılan açıklamada Ülkü Yolu Derneği yöneticilerinin de tutuklandığının bildirildiğini hatırlatan THA muhabirine bir açıklama yaparak "olaya sıkıyönetimce elkonduğunu, soruşturmanın sıkıyönetimce yapılmasının beklendiğini" kaydetti.

İNCİRALTI YURDU'NDA 5 ÖĞRENCİNİN ÖLÜMÜNE NEDEN OLAN GÜVENLİK KUVVETLERİ MENSUPLARININ 8-24 YIL ARASINDA HAPİSLERİ İSTENDİ

12 Haziran Perşembe gecesi İnciraltı Öğrenci Yurtlarındaki öğrenci kıyımı ile ilgili davanın iddianamesi Sıkıyönetim Askeri Savcılığınca hazırlanarak mahkemeye verildi.

Edinilen bilgiye göre Askeri Savcı iddianamesinde suçu gerçekleştirdikleri belirlenen sanıklar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 448 ve 463. maddeleri gereğince kasten adam öldürme suçundan cezalandırılmalarını istedi. Bu maddeler 24—8 yıl arasında hapis cezalarını öngörmektedir.

Bu arada, aralarında Asteğmen Necip Pınar ve çavuş Hasan Dimci'nin de bulunduğu 10 sanığın Sıkıyönetim Mahkemesi'nce tutuklanarak cezaevine konuldukları öğrenildi.

ASKERİN DIŞINDA SİLAH KULLANAN YOK

Sıkıyönetim Askeri Savcısının iddianamesinde olaylar sırasında silahlı kuvvetler mensuplarının dışında silah kullanan olmadığı da belirtilerek "askerin dışında silah kullanan yoktur" denildi.

SIKIYÖNETİM'İN AÇIKLAMASI

1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi tarafından yapılan açıklamada yurttaşların, her türlü sorun ve isteklerini ilgili makamlara duyurmak ve yaptırmak için özen gösterilmesi istendi. Açıklamada özetle: "Yıllardan beri çeşitli sebeplerle diğer illerden İstanbul'a yönelik göçler nedeniyle oluşan bazı elverişsiz yerleşim bölgelerinin yol, su, elektrik, trafik, ulaşım araçları, geçit köprü, kanalizasyon gibi önemli sorunlarının zamanında ve yeterince çözümlenemeyişini protesto etmek amacıyla bu bölgeler sakinlerinin zaman zaman yolları barikatlamak, trafiği engellemek, toplu gösterilerde bulunmak ve güvenlik kuvvetlerinin ikazlarına riayet etmemek gibi, eylemlere başvurdukları görülmektedir. Bu kabil eylemlerin suç teşkil ettiğini ve Sıkıyönetim yasakları içinde bulunduğunu yeniden hatırlatmakta yarar görülmektedir. Hak ararken suçlu duruma düşülmemesi için önemle duyurulur." denildi.

BİR FAŞİSTE 8 YIL HAPİS CEZASI VERİLDİ

İstanbul Sıkıyönetim 1 numaralı Askeri Mahkemesi 1978 yılında Yalova da iki yere patlayıcı madde atılması ve iki kurşunlama olayından sanık faşist Arif Çalışır'ı 4 yıl 8 ay ağır hapis üç yıl 4 ay hapis cezasına çaptırdı.

Mahkeme, aynı davada yargılanan ve 4 Şubat 1979 tarihinde Bakırköy'de MHP İlçe Binası civarında sol görüşlü kişilerin üstünü aramak istediği sırada çıkan olayda silahla ateş ederek bir kadının yaralanmasına neden olan sanık Mustafa Arpacı'yı da iki yıl 5 ay on gün hapse mahkum etti.

Bakırköy, MHP İlçe Binası'nda silah ve patlayıcı madde bulundurulmasından dolayı siyasal partiler yasası uyarınca, inceleme yapılmak üzere daha önce Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvurulduğundan mahkeme, bu davanın bir karar örneğinin bu başvuruya eklenmek üzere gönderilmesini de kararlaştırdı.

YILMAZ GÜNEY DAVASI

İstanbul Sıkıyönetim 1 Nolu askeri Mahkemesi'nde Yılmaz Güney hakkında yayın yolu ile komünizm propagandası yaptığı iddiası ile açılan bir davada görevsizlik kararı verdi.

2 Mayıs 1979 tarihinde yayınlanan "Faşizm üzerine" adlı bir kitabı nedeniyle açılan davada Yılmaz Güney'in TCK'nun 142/1-6 maddesi uyarınca enaz 7,5 yıl ağır hapisle cezalandırılması istenmekteydi.

İstanbul'da bir Doktor Yüzbaşı öldürüldü

Bakırköy Kartaltepe Parkönü sokak Urgancı Apatmanı 3/10 No'lu evinde biri subay giysili 3 kişi tarafından çalınan kapıyı açan Doktor Yüzbaşı Çetin Özeralp kurşunlanarak öldürüldü. Yetkililer olay yerinde 3 üç boş kovan, bir subay şapkası ve arma bulunduğu, olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü açıkladılar.

Öldürülen Dr. Yüzbaşı Çetin Özeralp'ın Haydarpaşa Askeri Hastanesi'nde görevli olduğu öğrenildi.

TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek tutuklandı

Türk Tabibler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek ile İstanbul Tabib Odası Genel Sekreteri Dr. Şakir Derkut doktorları yurt çapında direnişe geçmeleri için tahrik ve teşvik ettikleri iddiası ile İstanbul Sıkıyönetim 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nce tutuklandılar.

Edinilen bilgiye göre haklarında Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nca TCK. 311 ve 312. maddeleri uyarınca soruşturma açılan Dr. Atabek ile Dr. Derkut dün askeri savcılığa çağrılarak ifadelerine başvuruldu. Dr. Atabek ile Derkut, daha sonra savcılıkça tutuklama istemiyle nöbetçi askeri mahkemeye sevkedildiler.

Nöbetçi olan Sıkıyönetim 2 Numaralı Askeri Mahkemesi Dr. Erdal Atabek ile Dr. Şakir Derkut'un tutuklanmasına karar verdi.

Öte yandan Ankara Numune Hastanesi Radyotesapi asistanlarından ve Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu üyesi Dr. Yakup Hindistan, sağlık personelini direnişe teşvikçilik ettiği gerekçesiyle dün sabah Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nca gözaltına alındı.

Samsun'da öldürülen devrimci Selahattin Papağan toprağa verildi

HABER MERKEZİ

Samsun'da faşist canilerce katledilen yurtsever işçi Selahattin Papağan törenle toprağa verildi.

Evli ve iki çocuk babası olan serbest işçi Selahattin Papağan'ın kalabalık bir topluluk tarafından evinden alınan cenazesi Rasathane Camiine götürülerek burada kılınan cenaze namazından sonra mezarlığa omuzlar üzerinde taşındı. Cenaze törenine katılan topluluk, sık sık 'Faşizme ölüm halka hürriyet'' sloganını söyledi

Selahattin Papağan 14 Ağustos günü saat 20'de faşistlerce kurşunlandıktan sonra birçok yerlerinden de şişlenmişti.

Yurtaslan itiraflarını sürdürüyor:

"Enver Akova öldürülecekler listesini polisin elinden kurtardı"

HABER MERKEZİ

Ali Yurtaslan adındaki eski MHP'linin Aydınlık Gazetesinden bir süreden beri yayınlanmakta olan itiraflarının önceki günkü bölümünde faşistlerce hazırlanan ancak daha sonra Ankara Demetevler'de bir evde ele geçirilen "Öldürülecekler Listesi"nin polisin elinden CHP döneminde Devlet Bakanlığı yapan Enver Akova tarafından alındığını ve olayın ört bas edildiği açıklanıyor.

ÜGD ve MHP'nin polisle ilişkileri üzerine açıklamalar yapan Ali Yurtaslan Ankara Emniyet Müdürlüğü Siyasi Şubede görevli POL—BİR Sekreteri Bekir Baz'ın arananları önceden örgüte bildirdiğini ifade etti.

"Emniyete düşen "faşistlerin ifadelerinin ele geçirilerek gerekli tedbirlerin alınması için araya MHP milletvekillerinin sokulduğu, bu işi de özellikle İhsan Kabadayı, Sadi Somuncuoğlu, Faruk Demirtola ve Mehmet Doğan'ın üstlendikleri belirtildi.

"ÖLDÜRÜLECEKLER LİSTESİ

Faşistler tarafından hazırlanan ve 1978 Ekim'inde ÜGD Hukuk Masasında görevli Ali Durdusal'ın Ankara Demetevler 3. Caddede bulunan evinde polislerce ele geçirilen "öldürülecekler listesi" nin işbaşında bulunan Ecevit hükümetinde Devlet Bakanlığı yapan Enver Akova tarafından polislerin elinden alındığı ve olayın üstünün örtüldüğü belirlendi.

ÜGD'nin karakollar ve emniyet müdürlüğü ile ilişkilerine de değinen Ali Yurtaslan itiraflarının önceki günkü bölümünde POL—BİR'li polisler vasıtasıyla birçok işlerin kolaylıkla görüldüğünü belirterek özellikle ÜGD Genel Başkanlarından Muhsin Yazıcıoğlu'nun kardeşi komiser Kemal Yazıcıoğlu ve yeğeni Bora Tuzcuoğlu'nun ve şu anda Ankara emniyetinde siyasi şubede görevli POL—BİR Sekreteri Bekir Baz'ın polis içindeki işlerin yürütülmesinde önemli rol oynadıklarını bildirdi. Yurtaslan aranan faşistlerin isimlerinin derhal polis içindeki bu kişiler sayesinde örgüte iletildiğini de açıkladı.

MHP MİLLETVEKİLLERİ EMNİYETE DÜŞENLERİN İFADELERİNİ ÖĞRENİYOR

Ali Yurtaslan itiraflarında emniyete düşen faşistlerin ifadelerinin ele geçirilerek gerekli tedbirlerin alınmasının sağlandığını belirterek bu iş için devreye MHP milletvekillerinin girdiğini açıkladı. Gözaltına alınan faşistlerin ifadelerinin öğrenilmesi işinin daha çok İhsan Kabadayı, Sadi Somuncuoğlu, Faruk Demirtola ve Mehmet Doğan tarafından üstlenildiği belirlendi.

ÜYD'NİN GERÇEK MERKEZİ MHP GENEL MERKEZİNDE

ÜOD ve daha sonra da ÜGD'nin kapatılmasından sonra faşistlerin merkezini Nevşehir'de gösterek kurdukları Ülkü Yolu Derneği'nin gerçek merkezinin MHP Genel Merkezinde olduğu açıklandı. Yurtaslan itiraflarında 1979 Martında genel merkezinin Konya olduğu bildirilen ÜGD'nin aslında Ankara Bahçelievler'deki MHP Gençlik Kolları binasında faaliyet gösterdiğini söyleyerek daha sonra kurulan ÜYD'nin ise esas genel merkezinin Ankara'da bulunan MHP Genel Merkezi olduğunu açıkladı. Yurtaslan bu iş için ayrıca MHP Gençlik Kollarının bulunduğu eski binanın da kullanıldığını söyledi.

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1- Dış etkilere karşı duygunluğun ortadan kalkması, iradenin yitimi. 2- Havada beşte dört oranında bulunan basit gaz. Bir emir. 3- Zarif, güzel giyinmiş. 4- Bir renk - Dünyamızın uydusu. 5- Tersi: Kıldan yapılmış kaba dokuma- Bir şeyi yapmayı ya da yapmamayı belirten iç güç. 6- Ünlü bir piyanistimizin adı soyadı. 7- Meydana çıkma, baş gösterme Riyasetin başı. 8- Kimi tanelerin iç bölümü - onaylama. 9- Tersi: işe yatkın, becerikli.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1- Kimyasal olayları etkileyen kimi cisimlerin genel adı. 2- Gerekenden eksik- Hayvanlardan geçen korkunç bir hastalık. 3- Doymuş - Tersi: varlığı olmayan ya da yok denecek kadar önemsiz olan şey. 4- Bir maddenin özelliğini değiştirmeden bölünebileceği en küçük parça- Ortadoğu'da bir göl adı. 5- Ortaya koyma, gösterme. 6- Bir çeşit giysi- Bir şeyin kenarına koşut olarak yazılan süs. 7- Bir ölçünün doğruluğunu yoklamaya yarayan aygıt. 8- Tersi: Samanın irisi - Bir işte ya da durumda çok ileri olan. 9- Araba okunun ekseni- Çabuk davranış, çevik.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2					■		■		
3		■							■
4			■		■			■	
5				■					
6									
7						■	■		
8			■						
9		■	■	■			■		■

DUNKU BULMACANIN ÇOZUMU

SOLDAN SAĞA:

1- Kayabaşı 2- Aras - Ta. 3- Stepne. 4- Arzu - İp. 5- Karakas. 6- Ozan - liN. 7- İzale, 8- Pi - Kanyak. 9- Taam - TM.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1- Katakomp. 2- Ar - raZ- İt. 3- YazraT. 4- Assuan - Ka . 5- iaM. 6- Atena - Zn. 7- şap - Slayt. 8- Ni - İlam. 9- Kepenek.

İspanyol halkının gözü, kulağı, yüreği ve sesi:

Federico Garcia LORCA

● Onu halk da, köylü de çok sevmiş, çok tutmuştur. Onun şiirlerinde bir ozanın kişisel duygularıyla bütün bir halkın duyguları birbirine karışır. Güvenli bir lirizmi vardı. Acıyı, korkunç acıyı, ölümü, aşkı İspanya'yı bir milletin yaşadığı oyunu söyler şiirleri. Hem yersel, hem dünya ozanıdır o.

● Lorca Granada'ya faşist ayaklanmasından birkaç gün önce gelmişti. Faşistler Granada'da sekiz bin kişiyi kamyonlarla götürüp kurşuna dizmişlerdi. Lorca'yı da götürdüler. Lorca'ya da kendi mezar çukurunu kazdırdılar, - Viznar'a yakın bir yerde kurşuna dizdiler (19 Ağustos 1936). Mezarı belli değildir.

Düzenleyen Arif DAMAR

Faşistlerce katledilen ozan Federico Garcia Lorca ölümünün 44. yıldönümünde tüm dünyada anılıyor

(Resim: G. Prieto)

KISACA LORCA

1899'da Granada'ya bağlı Fuente Vaqueros köyünde doğdu. Babası hali vakti yerinde bir çiftçiydi. Annesi Vicenta Lorca zeki, bilgili, duygulu bir öğretmendi. Lorca anasının soyadını almıştır. Çoçuğa, şiir müzik tutkusunu o vermişti. Lorca çocukluğunda geçirdiği çok ağır bir hastalık yüzünden ancak üç yaşından sonra konuştu, Dört yaşından sonra da yürüyebildi. Uzun bir süre de topalladı. Hastalıklı yılların onun duygululuğunu, düşüncesini, hayal gücünü yoğunlaştırmıştır. 1912 yılına kadar Fuente Vaqueros'da kaldı.

Almeria kolejine, Granada lisesine gitti. Oradan da Granada üniversitesine girdi. Hukuk, edebiyat okudu. Çalışkan bir öğrenci sayılamazdı. Bir keresinde İspanyol dili tarihinden geçememişti. O zaman yetenekli bir gazete olan J.M.Guarnido öğretmenlere: "Bir gün gelecek, sağ kalırsanız, kürsülerinizden F.G. Lorca'nın yapıtlarını açıklayacaksınız." diye seslenmişti. 1923'te Hukuk'u bitirmiştir. Sağlam, geniş bir ekin edindi. Kendisinin de dediği gibi onun asıl tarih ve edebiyat öğretmenleri Endülüs halkıydı.

Castilla'ya yaptukları bir inceleme gezisinden sonra ilk kitabını yayınladı. (Impresiones y Paisajes, 1918). Bu, gezi izlenimleriyle dolu bir düzyazıydı. Bu yapıtında Antonio Machado ve Azorin'in etkileri görülür. 1910'da ilk olarak Madrid'e gitti. Madrid üniversitesine devam etti. Salvador Dali, Bunuel, Bergamin'le arkadaş oldu, 1918-1928 yılları arasında kimi vakit Madrid'de, kimi vakit Granada'da oturur. 1920'de (El Maleficio de la Mariposa) oyunu oynandı. Başarı kazanamadı.

1921'de (Libro de Poemas) adlı şiir kitabı yayınlandı. Lirik ozan kişiliği bu yapıtında ortaya çıkar. Çok iyi gitara ve piyano çalardı. Resimle uğraşıyor, tiyatro oyunculuğu yapıyordu. En güç-beğenir seyirciyi saatlerce piyanoda şarkı, öykü, şiir ve taklitle büyülerdi. Şiir yazar, yayınlamayı düşünmezdi. Dinleyiciyle yüzyüze gelmek isterdi. Tiyatro bu bakımdan önemliydi onun için. 1921 den 1927'ye kadar şiir yayınlamadı .1927'de Canciones çıktı. Barcelona'da resimlerini sergiledi. Aynı yıl Mariana Pineda adlı oyunu oynandı.

Mariana Pineda'yı 1924'de Primo de Rivera diktatörken yazmıştı. Mariana Pineda 1831 de kralcıların öldürdüğü 27 yaşında bir kadın kahramandı. Bir bayrağa hür İspanyanın işaretlerini, kanun, hürlük, eşitlik gibi kelimeler işlemişti. Lorca bu oyunuyla İspanyahalkının hürlüğü uğruna savaşabileceğini göstermek istiyordu. Oyun tiyatro yöneticilerinde üç yıl boşuna bekledi. Sonunda kadın oyuncu Margarita Xirgu onu kabul ettirdi.

1928'de Romancero Gitano'yu yayınladı. Bu şiirler halk ve aydınlar arasında dilden dile dolaşmaya başladı. Bu arada bütün güney İspanya'yı gezmişti. 1929'da Madrid Lyceum - Club'de şiir üstüne bir konferans verdi.

1929-1930 da New-York'a gitti. Walt Whitman okundu kendisine. Çok beğendi. Oda a Walt Whitman şiirini ve Poeta en Nueva York kitabındaki şiirleri yazdı. Bu şiirlerde yoğun bir gerçek-üstücülük görülür. Değişiktir. Sevemedi New-York'u. Küba'ya üç konferans vermek için gitti. İspanya'ya dönüp bir süre babasının evinde kaldı. Folklor malzemeleri topladı. Halk türkülerini plağa aldı. 1931 de Poema del Cante Jondo'yu yayınladı. Bu şiir Endülüs çingene şarkısının ozanca bir işlenişiydi. 1931 de Cumhuriyet kurulmuştu. Aydınlar toplumsal, ekinsel alanlarda yenilikler yapmak istiyorlardı. Bu arada Eğitim Bakanlığı yardımıyla (La Barraca) üniversite tiyatro topluluğu kuruldu. Yöneticiliğine Eduardo Ugarte ile F. G. Lorca getirildi. İspanya Altın Çağı'nın oyunlarını (Lope de Vega- Calderon) yeni bir anlayışla en küçük kasabalara , köylere kadar taşıdılar. Lorca'nın oyunlarını da oynadılar. 1933 de Bodas de Sangre, 1934 de Yerma yayınlandı. 1933-1934 de Arjantin, Brezilya, Uruguay turnesine çıktılar.

1934'de Madrid'e yerleşti. Tiyatroya verdi kendini. (Llanto por Ignacio Sanchez Mejias) şiirini yazdı. 1935'de (Rosita La Soltera), 1936 da da (La Casa de Bernarda Alba) oyunlarını yazdı. 1936'da Franco kıyımcı başlayınca Granada'ya çekildi.

F.G.Lorca Granada'ya faşist ayaklanmasından birkaç gün önce gelmişti, Faşistler Granada'da sekiz bin kişiyi kamyonlarla götürüp kurşuna dizmişlerdi. Lorca'yı da götürdüler. Lorca'ya da kendi mezar çukurunu kazdırdılar, – Viznar'a yakın bir yerde – kurşuna dizdiler (19 Ağustos 1936) Mezarı belli değildir.

F. G.Lorca, kısa süren hayatında resimde de,müzikte de, tiyatroda da güçlü bir kişilik oldu.

Ama asıl gücü şiirde belirir. Çağımızın en soylu ozanlarındandır. Ozanların çoğu, birbirinin geliştirdiği, sürüklediği bir şiiri kaynak olarak alırlarken, Lorca bir halkın yüzyıllar içindeki yaşamalarının damıttığı bir şiir suyuna, kaynağına gitmiştir. Halk şarkısını, oyununu , dansını, müziğini inceleye inceleye, yaşaya yaşaya en çağdaş bir çaba, bir davranışla onlara yepyeni bir öz verdi. Kendi şiir yaşamıyla halkın şiir yaşamından yüce bir bileşim ortaya koydu. Halk şiiri biçimlerine kendi gücünü, lirizmini kattı. İspanyol mitolojisi sanki onunla yeniden başlar. Sırasında bu halk şiiri geleneklerini, İspanyol edebiyatının en soyut, en üslupçu ozanı olan Gongora anlatımıyle işliyordu. Birbirine aykırı iki öğeyi birleştiriyor, böylece barok döneminin en yapmacıklı ekiniyle halk sanatının en içten öğlerini kaynaştırıyordu. Onu yalnız ekinli kişiler değil, halk da, köylü de çok sevmiş, çok tutmuştur. Lorca kendi sesini kendine borçludur. Titizdi, güç-beğenirdi; kolaylığa düşmez, yapıtını sabırla olgunlaştırırdı. Onun şiirlerinde, bir ozanın kişisel duygularıyla bütün bir halkın duyguları birbirine karışır. Güvenli bir lirizmi vardı. Acıyı, korkunç acıyı, ölümü, aşkı, İspanyayı, bir milletin yaşadığı oyunu söyler şiirleri. Hem yersel, hem de dünya ozanıdır o.

Bu sayfanın hazırlanmasında: Sabri Altınel, Federico Garcia Lorca, Çeviriler; Yeni Dergi, Federico G.Lorca Özel Sayısı (Sayı 7, Şubat 1966); Şiirler, P. Neruda, (Türkçesi Enver Gökçe) adlı yapıtlardan yararlanılmıştır.

LORCA İÇİN ŞİİRLER

Sessiz akan sulara gazel

Ah işte herşey orda...
Ben severim omuzlarımı birgün
Sırmaları, apoletleri olmasa da.

Ben severim omuzlarımı birgün
Göçen bir maden direğinin altında

Su akar kendir tarlalarından
Ah herşeyim...
Ben severim omuzlarımı birgün
Savaşta, bir başka omuzun yanı başında
Yatakta bir ince omuzun yanı başında

Yol uzun, hava sıcak
Kırbaçlarım atımı varırım Kurtuba'ya...

İndiğini görürsem birgün sığırcıkların
ve sürüler halinde, ovaya
İnsanların dünyayı bölüştüklerini hatırlarım
Bir daha...

Sevişirim ölürüm, savaşırım ölürüm
Doldururum çantama kara ekmek ve peynir
Varırım Kurtuba'ya...

saat beşte akşamleyin

Ah ellerim ve kalbim
Herşey orada kaldı.
Keçeler keçeler ve portakallar
Kireç döktüler yere. Kara gözlüm, kalbim,
Halkımın fakir akşamlarıdır, biliyorum
Kanlı bir mendil diye bağlanan gözlerime
Kireç döktüler yere,
Bir duvarın dibinde
Bir deppoy'un önünde
Kiraz ağaçlarına ve sığırcıklara karşı...
. . . .
Bir halkın gösterişsiz sessiz cömertliğinde
Ölüm nasıl söylenirse öyle
İspanyol dilinde
ve her dilde...

obras completas

Artık kat'iyen biliyoruz;
Halk adına dökülen kan
Sapı güldalı güzelliğinde bir bıçaktır.
Dişlerin arasında...
İspanya'da
ve her yerde...

TURGUT UYAR

Federico Garcia Lorca'ya yanık şiir

Federico,
Dünyayı görüyorsun.
Yolları görüyorsun
Sirkeyi görüyorsun.
Birkaç ayrılıştan
Taşlardan, raylardan gayrı
Kimseciklerin kalmadığı
Köşeden:

Duman ha deyince,
Zalim tekerleklerine,
Hoşçakal'ları görüyorsun,
İstasyonlardaki...

Her yanda, sorunlar koyuyorlar,
Çeşit çeşit insan var:
Kanlı bıçaklı kör var,
Öfkelisi, ümitsizi var,
Yoksul var, tırnak ağaçları var
Şunun bunun sırtından
Geçinmek sevdasıyla,
Harami var.

Hayat böyle, Federico,
Ey babayiğit
Ey karasevdalı adam.
Sana,
Dostluğumun sunabileceği şey
İşte bunlar...
Sen de epeyce şey biliyorsun
Şimdiden.
Yavaş yavaş, daha da,
Öğreneceklerin var.

Pablo NERUDA, Şiirler (Türkçesi: Enver GÖKÇE), Doğrultu Yayınları

Aptal şarkı

Ana.
Gümüşten olmak istiyorum.

Oğul,
çok üşürsün sonra.

Ana.
Sudan olmak istiyorum.

Oğul, çok üşürsün sonra.

Ana.
İşle beni yastığına.

Olur, oğul!
Hemen!

Türkçesi: Sabri Altınel

Atlının türküsü

Kurtuba
Uzakta tek başına

Ay kocaman at kara
Torbamda zeytin kara
Bilirim de yolları
Varamam Kurtuba'ya

Ova da geçtim yel geçtim
Ay kırmızı at kara
Ölüm gözler yolumu
Kurtuba surlarında

Yola baktım ama yol uzun
Canım atım yaman atım
Etme eyleme ölüm
Varmadan Kurtuba'ya

Kurtuba
Uzakta tek başına

Türkçesi: Melih Cevdet Anday
Sabahattin Eyüboğlu

Başka bir anlatım

Şenlik ateşleri yerleştirir boynuzlarını
Çıldırmış bir geyiğin ikindi tarlasına,
Gittikçe yayılır vâdi. O küçük rüzgâr
Sıçrar bayırlardan bayırlara.

Hava kristalleşir duman altında
- Kedi gözleri gibi sarıdır, hüzünlüdür -
Dallar ırmaklardan yürür.

Gelirler bana, gerçek şeylerim benim,
Aynı ezgileri tekrarlayarak.
Burada, bu ikindi sazlıklarında
Ne garip Federica adında olmak.

Türkçesi: Ülkü Tamer

Kara güvercin kasidesi

Defnenin dallarında
iki güvercin gördüm kára
birisi güneşti
öbürü ay.
"Komşucuklarım," dedim:
"Mezarım nerde benim?"
"Kuyruğumda," dedi güneş.
"Boğazımda, " dedi ay.
Ve ben belime kadar
yürürken toprak içinde
iki kartal gördüm kardan
bir de çırılçıplak kız.
Birisi öbürüydü,
kız da hiçbiri.
"Kartalcıklarım," dedim:
"Mezarım nerde benim?"
"Kuyruğumda," dedi güneş.
"Boğazımda," dedi ay.
Defnenin dallarında
iki güvercin gördüm çıplak.
Birisi öbürüydü,
ikisi de hiçbiri.

Türkçesi: Cevat Çapan

Devrilmiş üç ağaç

Üç idiler.
(Baltalarıyle geldi gün.)
İki idiler.
(Sürüklenen gümüş kanatlar.)

Bir idi.
(Su kaldı çıplak.)

Türkçesi: Sait Maden

Desenler: F.G. Lorca

ŞAŞIRTI

Ölmüş, sokakta kalakalmış,
göğsünde de bir hançer.
Kimse tanımıyor onu.
Nasıl da titriyor fener!
Anacığım .

Nasıl da titriyor
sokak feneri!
Gün doğuyordu. Kimseler
yansımadı sert havada
açık kalmış gözlerine.
Ölmüş de sokakta kalakalmış
göğsünde de bir hançer,
hem de tanımıyor onu kimseler

Türkçesi: Sait Maden

Dostoyevski TİMSAH

Çizgi: CEMAL KARABAŞ

CHP'li Aslantaş: "Elverdi kendi ihanetinin batağında boğulacaktır"

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP İzmir Milletvekili Ferhat Aslantaş, Bursa AP Milletvekili ve 12Mart dönemi sıkıyönetim mahkemesi Başkanı Ali Elverdi' nin önceki günkü sözlerini eleştirdi ve "Ali Elverdi, kendi kin ve ihanetinin batağında boğulacaktır" dedi."

Ferhat Aslantaş Demokrat'a verdiği demeçte, Ali Elverdi'nin zulüm ve kinin temsilcisi olduğunu belirterek şunları söyledi:

"Bursa AP Milletvekili, eski Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi Başkanı Ali Elverdi'nin gazetelerde çıkan beyanatı toplum hayatımızın siyasal acıdan dünü ve bugününü belirleyen utanç verici örneklerden biridir.

Geçmiş meslek hayatında yükselmek için her yolu meşru sayan bu zat şiddetin zulmün ve kinin temsilcisi olarak kamu vicdanının malı olmuştur. Bugün ise siyaset arenasında yükselebilmek için, ordumuzda, eski meslekdaşlarına kinle saldırmakta, iftira etmektedir.

Kişiliği ve kimliği belli bu zat sanki bir psikanaliz aracılığı ile bilinç altının karanlık ve kirli amaçlarını ortaya koymaktadır. Tarihin ünlü hastaları ve faşist temsilcileri düşünceleri ile beraber tarihin karanlığı iç indedir.

Ali Elverdi de kendi kininin ihanetinin ve umutsuzluğunun batağında boğularak eski arkadaşlarının, yandaşlarının yanında yerini alacaktır."

APAYDIN'IN SÖZLERİ

Öte yandan İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın AP Bursa Milletvekili Ali Elverdi'nin basında çıkan demeci ile ilgili olarak THA'ya yaptığı açıklamada "Cumhuriyet Başsavcısı Ali Elverdi'nin AP'den çıkarılmasını Siyasi Partiler Yasasının lll. maddesi gereğince isteyebilecektir" dedi.

Elverdi'nin sözlerinin partinin de sorumluluğunu gerektirecek nitelikte olduğunu belirten Apaydın, kişisel sorumluluk yönünden silahlı kuvvetlerin tek bir partinin yanlışı olarak gösterilmesinin TCK'nın 159. maddesinde yazılı suçu oluşturduğunu bildirerek şöyle dedi:" Konuşmanın yapıldığı Gemlik'te görevli Cumhuriyet Savcısı silahlı kuvvetleri küçük düşürücü sözlerinden ötürü Elverdi'nin yasama dokunulmazlığının kaldırılmasını isteyebilir"

Mahkeme kararına karşı temyiz yolunun kaldırılacağına ilişkin sözlerin Siyasi Partiler Yasasının 100. maddesine ters düştüğünü kaydeden Apaydın, bu nedenle Cumhuriyet Başsavcısının Elverdi'nin AP'den çıkarılmasını, Siyasi Partiler Yasasının 111. maddesi gereğince isteyebileceğini ifade ederek şöyle dedi: "Bu isteğe karşı yapılacak itiraz yerinde görülmezse AP, Elverdi'nin partiden kesin ihracına karar vermek zorunda kalacaktır. Bu zorunluluğa 30 gün içinde uyulmaması halinde Cumhuriyet Başsavcılığı AP'nin kapatılması için Anayasa Mahkemesine dava açmakla yükümlüdür."

AP'DEKİ TEPKİLER

Öte yandan Bursa AP Milletvekili Ali Elverdi' nin Gemlik İlçe Kongresinde yaptığı konuşma, AP Bursa örgütü içinde de tepki yarattı.

Bursa'da yayınlanan Bursa Hakimiyet Gazetesi bugün "AP'de tepkiler" başlığı altında konuya ilişkin AP Bursa örgütünün görüşlerini yansıtan bir haber verdi. Buna göre bir AP yetkilisi "Sayın Elverdi kongreler de doludizgin konuşuyor bizler de rahatsız oluyoruz. Elverdi'nin ağzından çıkanları kulakları duymuyor galiba" dedi. Bazı AP ilçe Başkanları da Ali Elverdi'nin bundan sonra yapılacak kongrelerde konuşturulmaması için karar alınması yada kulağının çekilmesi gerektiğini söyledi. Elverdi'nin Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlarıyla ilgili sözlerini "Büyük bir gaf" biçiminde nitelendiren bir ilçe başkanı "Paşayı Gemlik İlçe Kongresinde dinlerken şoke oldum. Sayın Elverdi daha önce de buna benzer gafları yaptı. Neyi nerede söylemiyeceğini henüz bilmiyor. Daha doğrusu politikayı öğrenemedi. Tabii bu gafların zararını da parti olarak biz çekiyoruz" dedi.

İZMİR SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI ELVERDİ'NİN KONUŞMASINI TEKZİP İÇİN GENEL KURMAYA BAŞVURDU

AP Bursa Milletvekili ve Emekli General Ali Elverdi'nin pazar günü partisinin Gemlik İlçe Kongresinde "Sıkıyönetim içinde birkaç çürük yumurta vardı, değişti" şeklinde yaptığı konuşmaya tepkiler sürerken, Ege Ordusu ve İzmir Sıkıyönetim Komutanlığının Elverdi'nin konuşmasını tekzip için Genel Kurmay Başkanlığına başvurduğu açıklandı.

Ege Ordusu ve İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi sorumlusu, AP Bursa Milletvekili Ali Elverdi'nin başında yer alan konuşması karşısında komutanlığın bir açıklaması olup olmadığını soran bir muhabire "Bu konuda duyarlı davranılmış olması nedeniyle" teşekkür ederek, bu tür konuşmaları tekzip etmeye yetkili olan organın Genel Kurmay başkanlığı olduğunu söyledi.

Ege Ordusu ve İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Basın Halkla İlişkiler Şubesi sorumlusu, komutanlık olarak durumu telefonla Genel Kurmay Başkanlığına ilettiklerini sözlerine ekledi.

YARGITAY BAŞSAVCI YARDIMCISI KARACAGİL

Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Zeki Karacagil, Bursa AP Milletvekili Ali Elverdi'nin Gemlik İlçe Kongresindeki konuşmasıyla ilgili olarak soruşturma açılması için incelemenin başlatıldığını bildirdi.

Karacagil yaptığı açıklamada soruşturma açılması için herhangibir başvuru gelmediğini, ancak Yargıtay Başsavcılığı olarak herhangi bir başvuru gelmeden incelemelerin başlatıldığını açıkladı.

Karacagil AP'nin kapatılması için başvuruda bulunma konusunun bu soruşturma sonunda belli olacağını sözlerine eklemiştir.

Ecevit:Hükümet Nazi stratejisi izliyor

ANKARA(DEMOKRAT)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit iktidarın Alman Nazi iktidarı benzeribir bunalım stratejisi izlediğini söyledi. Ecevit, iktidarın parlamentoyu işlevini yapamaz duruma getirdiğini savundu ve "Türkiye'de bir Hindenburg seçtirilemedi ama Cumhurbaşkanı seçimi engellenerek bir Hindenburg durumu yaratıldı" şeklinde konuştu.

Bülent Ecevit parlamentoda düzenlediği basın toplantısında iktidarın izlediği bunalım stratejisi konusunda şunları söyledi:

"Almanya'da nazi iktidarı da benzer stratejilerle benzer bir bunalım stratejisiyle oluşturulmuştur. Bir komünizm umacısı yaratılıp körükleyerek ve onu sag terör ve nazizm için gerektiği gibi kullanarak bir nazi iktidarı oluşturulmuştu.

Türkiye'de parlamentoyu çalışamaz, işlevini yapamaz duruma getiren bir Cumhurbaşkanı bile seçemez duruma getirenin Demirel ve çevresi olduğu bellidir. Türkiye'de, bir Hindenburg seçtirilemedi ama Cumhurbaşkanı seçimi engellenerek bir Hindenburg durumu yaratıldı. Almanya da nazi iktidarını sağlayan seçimlerden önce, sag terör çok ileri boyutlara vardırılmıştı. Ve seçim güvenliği kaldırılarak millet iradesi fiilen işlemez duruma getirilmişti. Bugün Türkiye'de de seçim güvenliği seçimlerde can güvenliğinin tümüyle ortadan kaldırıldığı bir duruma gelinmiştir."

Ecevit, erken seçimin yeni anayasa ve devlet bunalımları yaratacağını savunduğu konuşmasında seçim yapılması halinde Cumhurbaşkanvekilinin senatörlük, senato başkanlığı ve dolayısıyla cumhurbaşkanı vekilliği süresinin dolacağını ifade etti. Yeni senato başkanının seçilmesinin aylar alabileceğini savunan Ecevit, böyle bir durumda devletin hukuki durumunun tartışılacağını söyledi.

Demirel yönetimindeki AP'nin nazi ve faşist benzeri terör örgütleriyle iş ve kaderbirliği içinde bulunduklarının her gün yeni belgelerle kanıtlandığını da kaydeden Ecevit Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı bildirisini buna örnek olarak gösterdi. Ecevit, Ali Elverdi'nin demecinin faşist ve nazi yöntemlerini AP iktidarının benimsediğini açıklığa kavuşturduğunu ifade ettiği konuşmasında bu demecin iktidar yandaşlarının ellerine silah alarak zorbalıkla adam öldürerek iktidarlarını pekiştirme amacında olduğunu gösterdiğini de savundu.

Ecevit, erken seçim konusunda da can güvenliği olmadan seçim yapılamayacağı yolundaki görüşünü yineledi ve CHP grubunun bu koşullarda erken seçim önergelerine karşı çıkmayı kararlaştırdığını açıkladı. Ecevit erken seçim kararının mecliste alınması halinde sine-i millete dönüp dönmeyeceklerini ya da seçime katılıp katılmayacaklarını soran bir gazeteciye seçime elbette katılırız. Sine-i millet'e dönmek aklımızdan geçmez gerektiğinde ölümü göze alarak seçime katılırız.

Ecevit, bir başka soru üzerine de MGK'nın muhatabının parlamento değil, hükümet olduğunu kaydetti. Ve hükümetin MGK'nin arkasına saklanarak anti-demokratik bir baskı oluşturmaya çalıştığını ifade etti. "MGK hükümete karşı muhataptır. Hükümetse parlamentoya karşı sorumludur" diyen Ecevit, DGM'lerin hükümetçe amacından saptırıldığını erken seçim için arkasında çoğunluk gören iktidarın isterse kendisini destekleyenlerin oylarıyla DGM'yi çıkarma yoluna gidebileceğini ancak bu konuda CHP'den yardımistemeyeceğini kaydetti.

'5 örfi idare komutanı değişmiştir, bunu hayra yorun'

HABER MERKEZİ

AP Bursa Milletvekili Ali Elverdi'nin geçtiğimiz günlerde toplanan Gemlik İlçe Kongresinde yaptığı halkı tehdit eden konuşmalarının yankıları ve tepkileri sürerken bu kez bir bakanın "5 örfi idare komutanı değişmiştir, bunu hayra yormanızı rica ederim" şeklinde konuştuğu saptandı. 11 Ağustos 1980 tarihinde toplanan Orhangazi AP İlçe Kongresinde konuşan Bayındırlık Bakanı Selahattin Kılıç, Hükümetlerinin 35 örgütün köküne indiğini, 10 bin kişinin tutuklandığını da öne sürdü. Ali Elverdi'nin kamuoyunda büyük tepki uyandıran konuşmasını yaptığı Gemlik AP İlçe Kongresinde bir konuşma yapan Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Cemal Külahlı ise, Anayasanın milli iradeyi parsellediğini öne sürdü. Bursa AP İl Başkanı Turhan Tayan da aynı kongrede yaptığı konuşmada, Anayasa Mahkemesi ve Danıştay'ın AP İktidarını köstekledi ğini iddia etti.

Türk Haberler Ajansı' nın bildirdiğine göre, 11 Ağustos 1980 tarihinde yapılan Bursa-Orhangazi AP İlçe Kongresinde bir konuşma yapan Bayındırlık Bakanı Selahattin Kılıç, erken seçimle ilgili görüşlerini açıkladıktan sonra sözü ekonomik duruma getirdi ve şöyle dedi:

"Türkiye kalkınıyor. Türkiye borç alacaktır, bunu eserlere çevirerek kalkınacaktır. Yeni para basmamaya kararlıyız. 3 milyar dolar borç alınmıştır. Batının Türkiye' ye böyle bir kapı daha açacağından şüpheliyim. Bu kapı kurtuluş kapısıdır. Yeterki dizginler AP' nin, Demirel'in elinde olsun"

Bayındırlık Bakanı Selahattin Kılıç, toplumsal olaylarla ilgili görüşlerini açıklarken de şunları söyledi:

"Anarşiden korkmayınız. Hükümetimiz 35 örgütün köküne inmiştir. 10 bin kişi tutuklanmıştır. 5 Örfi İdare Komutanı değişmiştir. Bunu hayra yormanızı rica ederim."

Orhangazi Kongresinde daha sonra söz alan AP Genel Sekreteri Nahit Menteşe, CHP üyelerine çağrı yaparak, Ecevit ve yandaşlarını partiden tasfiye etmelerini istedi ve "ülke ancak böyle huzura kavuşur" dedi. Menteşe konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Az zamanda büyük mesafeler alınmıştır. Anarşiyle mücadelede korkmak ve ürkmek yok. Milli Mücadele ruhuyla düşmanın üzerine yürüyeceğiz. Bütün kuruluşları, Danıştay'ı, Anayasa Mahkemesini uyarıyoruz. Zor bir mücadeledir ama hakkından geleceğiz. İç ve dış düşmanlara karşı şahlanacağız."

Seçimler sonunda tekrar ilçe başkanlığına seçilen Mustafa Ayhan, 11' ler olarak bilinen ve Ecevit Hükümetinde bazıları bakanlık yapan milletvekillerini "şakiler" olarak suçladı ve adı geçenlerin "AP'den ayrılarak kiralık kızlar gibi namlı sahil otellerinde meçhul ücretler karşılığında satıldığını" öne sürdü.

KULAHLI'NIN İDDİALARI

Öte yandan THA'nın verdiği habere göre 17 Ağustos 1980 tarihinde yapılan Gemlik AP İlçe Kongresine Ali Elverdi ile birlikte katılan ve bir konuşma yapan Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Cemal Külahlı, Anayasanın milli iradeyi parsellediğini öne sürerek "bu anayasa değişmeden devletin güçlenmesi ve anarşiyle mücadelenin mümkün olmadığını" söyledi. Daha sonra söz alan Kongre Divan Başkanı ve AP İl Başkanı Turhan Tayan ise, Anayasa Mahkemesinin ve Danıştay'ın "AP İktidarının anarşiye karşı mücadelesini köstekledi ğini" öne sürdü.

Erken seçim Millet Meclisi Anayasa Komisyonu'nda tartışıldı

ANKARA(DEMOKRAT)

Millet Meclisi Anayasa Komisyonu dün saat 13.00-de toplanarak erken seçim konusunu tartışmaya başladı.

Oturumun açılmasından sonra Adana AP milletvekili Cevdet Akçalı, başkanlığa bir önerge vererek AP ve MSP'nin erken seçim önergelerinin birleştirilerek görüşülmesini istedi. Bu arada, Bolu CHP Milletvekili HalukKaraborklüde bir başka önerge vererek AP'-nin seçim önergesinin ellerine geçmediğini bildirdi. İnceleme yapılabilmesi için toplantının bir başka tarihe ertelenmesi önerisinde bulundu.

Yapılan usul tartışmalarından sonra her iki önerge de oya sunuldu. Cevdet Akçalı'nın, "MSP ve AP'-nin seçim önergelerinin birleştirilerek görüşülmesi" yolundaki önergesi 10'a karşı 11 oyla benimsendi.

Böylece,AP ve MSP'nin seçim önergeleri birleştirilmiş oldu.

Toplantıda ilk sözü Bolu Milletvekili Haluk Karaborklü aldı. Karaborklü yaptığı konuşmada CHP'-nin erken seçime karşı olduğunu, bunun bunalımlara çözüm getiremeyeceğini söyledi. Karaborklü, Demirel'in ülkeyi bunalımlara sürüklediğini şimdi de erken seçim bunalımı yarattığını ifade etti.

Konuşmaların tam tutanak halinde saptanabilmesi için teyp bantı beklenmesi nedeniyle gecikmeli olarak başlayan toplantı Millet Meclisi Genel Kurulu nedeniyle Karaborklü'nün konuşmasından sonra çalışmalarına ara verdi.

Anayasa komisyonu bugün saat 11.00'de yeniden toplanarak çalışmalarını sürdürecek.

THY, USAŞ'ta greve çıkılması halinde yer hizmetlerini ihaleye verecek

HABER MERKEZİ

Türk-İş'e bağlı Hava-İş Sendikası'na üye 617 işçinin grevinin 90 gün süreyle ertelenmesinden sonra, şimdi de THY yönetiminin greve çıkılması halinde yer hizmetlerini ihaleye verme hazırlıkları yaptığı öğrenildi.

Edinilen bilgilere göre yer hizmetlerinin ihalesi Ulaştırma Bakanlığı Müsteşarı Ahmet Selçuk'un eniştesi Akar Selçuk'un firması Çelebi Yer Hizmetleri A.Ş'ye verilecek. Diğer yandan ,aynı alanda faaliyet göstermek üzere Karadeniz Havayolları A.Ş'nin bir yan kuruluşu olarak Başaran Ulusoy Yeni Hizmetleri A.Ş. adlı bir şirkette kurulmuş durumda.

THY yönetimi, Usaş işçilerinin greve çıkması halinde yer hizmetlerini ihaleye vereceğini belirtirken işçiler bu girişimin yasa dışı bir davranış olacağını, geçen toplu sözleşme döneminde de aynı oyuna başvurup hüsrana uğrayan işverenin bugün de aynı tepkiyle karşılaşacağını belirtiyorlar.

Öte yandan Hava-İş Genel Başkanı'nın Ulaştırma Bakanlığı ile görüşmeler yapmak üzere Ankara'ya gittiği öğrenildi.

Maden Federasyonu, Etibank işyerlerinde sözleşme imzalıyor

HABER MERKEZİ

Türk-İş'e bağlı Maden Federasyonu ile Etibank Genel Müdürlüğü arasında 8,5 aydan beri sürdürülmekte olan toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin anlaşma ile sonuçlandığı bildirildi.

Etibank Genel Müdürlüğüne bağlı 23 işyerinde çalışan 16 bin işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesinin 20 Ağustos Çarşamba günü imzalanacağı öğrenildi.

Petrol-İş'in gübre fabrikalarında aldığı grev kararı ikinci kez ertelendi

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası'nca Gübre Fabrikaları T.A.Ş. Genel Müdürlüğü'nün Yarımca ve İskenderun Fabrikaları işyerlerinde alınan grev kararı Bakanlar Kurulu'nca 60 gün süreyle ertelendi.

Bakanlar Kurulu'nun Resmi Gazete'de yayınlanan kararına göre,aynı işyerlerinde işverence ilan edilen lokavt kararı da 60 gün uzatıldı.

Söz konusu grev ve lokavt daha önce de 30 gün süreyle ertelenmişti.

Oleyis ile Emekli Sandığı arasındaki görüşmelerde anlaşma sağlanamadı

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Oleyis Sendikası yetkililerinin grev uygulamasına gidilen Ankara ve Büyük Efes Otelleriyle grev kararı alınan Marmara ve Stad otelleriyle ilgili Emekli Sandığı kurullarıyla süren görüşmelerinin olumsuz sonuçlandığı öğrenildi:

İsteklerinin kabul edilmemesi üzerine Emekli Sandığı ile görüşmelerin kesildiğini, konuyu dün saat 17.00 sıralarında toplu sözleşme koordinasyon kurulu başkanı Devlet Bakanı Ahmet Karahan ile görüşeceklerini belirten sendika yetkilileri şunları söyledi:

Emekli Sandığı kurulları hayat pahalılığını enflasyonu gözönüne almadan eski tavırlarında diretiyorlar. Devlet Bakanı Ahmet Karahan'la sorunu görüşeceğiz. Eğer bu görüşmelerden de olumlu bir sonuç alamazsak büyük olasılıkla yarın Marmara ve Stad otellerinde greve gideceğiz. Greve gitmekten ancak haklarımızı alırsak vazgeçeriz"

Artvin'de 3 işçiye 48 saat süreyle işkence edildi

ARTVİN (DEMOKRAT)

Artvin'e bağlı Vezirköyü Kazankaya mıntıkasında çalışan yaklaşık 50 orman işçisinin kaldıkları barakalar, güvenlik güçlerince basılarak 3 orman işçisi gözaltına alındı. Gözaltına alınan Hasan Aslan ile kardeşi Hüseyin Aslan'a ve Erdoğan Karataş'a sorgulanmaları için götürüldükleri eski öğretmen lisesinde bazı güvenlik kuvvetlerince 2 gün süreyle işkence edildiği ileri sürüldü.

Hasan ve kardeşi Hüseyin Aslan ile Erdoğan Karataş adlı işçiler 5.8.1980 günü sabahı saat 04.00 sıralarında kaldıkları barakada uyurken barakanın sarıldığını ve kendilerine 'teslim ol' çağrılarının yapıldığını söylediler. İşçiler olayı daha sonra şöyle anlattılar:

"Sabah hava daha aydınlanmamıştı. Barakada üçümüzdük. Öteki arkadaşlar haftalık yiyeceğimizi almak için köye gitmişlerdi. Birden 'teslim ol' sesleri ile uyandık. Telaşla dışarı fırladık. Çevremiz sarılmış, onlarca namlu bize doğru çevrilmişti. Şaşırdık. Ne olduğunu anlayamadık. Ne bir suçumuz ne de kaldığımız yerde suç sayılabilecek herhangi bir şey vardı. Sadece babadan kalma ruhsatlı bir kırmadan başka hiç bir şey yoktu. Ellerimizi kaldırmamız söylendi. Barakayı aradılar. Alt üst ettiler. Ne var, ne yoksa kırıldı, döküldü. Kollarımızdan tutup 'illegaller nerede, cevap verin' diye sorup yere yatırdılar. Tekme tokat dipçik ne gelirse vuruyorlardı. Sersemlemiştim, su ile ıslatıp yere yatırıyorlardı. Ne illegalden ne de başka birşeyden haberimiz vardı. Evden köyden uzak dağ başında ekmek kavgasındaydık. Arama sonucu _ bir-iki gazete, bir de Vietnam Kazanacak adlı kitap buldular. Dövmeye başladılar. Nevrimiz dönmüştü. Hala anlayamamıştım. Ne oluyordu, Sonra diğer işçileri sordular. Köyde olduklarını söyledik. Bize tutup tuz yedirdiler. İçimiz yanıyordu. Su vermiyor ha bire dövüyorlardı. Daha sonra eski öğretmen lisesi binasına götürüldük."

Bu arada, köylerde de bazı yurttaşların evlerinin arandığını söyleyen işçiler, olayla ilgili daha sonra şunları söylediler:

"Önce bir odaya konduk. Tam 8 saat ayakta bekletildik. Aynı günün akşamı hava kararınca işkence başladı. Hüseyin'in kafasını duvara vura vura bayılttılar. Sonra sıra Hasan'la bana geldi. Kıyasıya dövüyor, küfrediyorlardı. Hüseyin ise yerde baygın yatıyordu. Ayılınca beton üzerinde dolaştırıyorlar, sürekli tuz yediriyorlardı. Ne ekmek ne de su verdiler. Açlıktan yorgunluktan ve işkenceden dermansız düştük."

3 Orman işçisi ikinci gün gözlerinin bağlandığını, zemin kata indirildiklerini ve daha sonra teker teker işkenceye alınarak dövüldüklerini söylediler. Işçiler, "Ne olduğunu anlayamıyorduk. Gözlerimiz bağlıydı soğuk odalarda üstümüze buz gibi su döktüler. Tir tir titriyorduk. Yere yatırıp çiğniyor ve sonra da tuz yediriyorlardı," dediler.

HÜSEYİN ASLAN ANLATIYOR

Kıyasıya dövüldüklerini, hakaret gördüklerini söyleyen Hüseyin Aslan kendisine yapılanları şöyle anlattı:

"Daha sonra ellerimden elektrik verdiler. İçlerinden biri 'bunun elleri nasır bağlamış elektrik tutmuyor' dedi. Sonra da göğsümden vermeye başladılar. Bu arada da 'faşizm nedir, islamın kaç şartı vardır, tekelci burjuvazi nedir, namazsurelerini biliyor musun' gibi sorular sordular. Her yanım kan içinde kaldı. Sık sık kendimden geçiyordum. Bu da yetmedi. Ellerimi kollarımı bağladılar sol ayak başparmağımın tırnağını söktüler. Bir an dünyam kapkara olmuştu."

"SONUNDA CİĞERLERİMDEN KAN GELDİ"

Ciğerlerinden hasta olduğunu ve sık sık tedavi gördüğünü belirten Erdoğan Karataş ise şöyle dedi:

"Soğuk su döktüler, tuz yedirdiler. Buz gibi odada beton üzerinde gezdirdiler. Ağıza alınmayacak küfürler savurdular, bilmediğim duymadığım konularda sorular sordular. Mideme böğürlerime vurdular. Sonunda ciğerlerimden kan geldi. Ama acımadılar. Yan odalardan da sürekli çığlıklar geliyordu kulağıma. Duvarın arkasından madeni bir ses, "illegallerin yerini söyle yoksa işkence sürecek" diyordu. Hiç bir şey bilmiyordum ki ne söyleyeyim. Sabaha kadar uyutmadılar. Dinlenip dinlenip işkence ettiler."

"SON GÜNÜ İYİ DAVRANDILAR"

İşçiler eski öğretmen lisesi binasında geçirdikleri son günü ise şöyle anlattılar:

"O sabah bize çok iyi davrandılar. 'İşkenceyi biz yapmadık, başka ekipler geldi, sizi onlara teslim ettik' dediler. Birisi de 'Bu işleri .... yapıyor' diyordu. Tanıyamadığımız bir başkası ise Hüseyin'in tırnağının sökülmesine kızıyor, küfrediyordu. O gün ifademizi aldılar"

Erdoğan Karataş ifadede sorulanları duymadığını belirterek, "kulaklarıma çok vurmuşlardı. Uğultudan başka bir şey duymuyordum" dedi.

SERBEST BIRAKILAN İŞÇİLER 10 GÜNLÜK RAPOR ALDILAR

Erdoğan Karataş ve Hasan Aslan ile kardeşi Hüseyin Aslan 8.8.1980 günü Savcılıkta yapılan ilk sorgulamalarından sonra serbest bırakıldılar. Ertesi gün Nöbetçi Savcılıkça Sağlık Ocağına sevkedildiler. Erdoğan Karataş ve Hüseyin Aslan'a 10'ar gün Hasan Aslan'a ise 5 günlük rapor verildi.

Oğullarını o halde gören Hasan ile Hüseyin 'Aslan'ın anası, "kimi kime şikayet edeyim. İşkence yoktur diyenler, gelip Hüseyinimin ayağını görsünler" diyor ve olanlara bir türlü akıl erdiremiyordu.

"BU İŞKENCEYİ GAVUR BİLE YAPMAZ"

Ciğerlerinden hasta olan Erdoğan Karataş'ın anası ise hem ağlıyor, hem de, "bu işkenceyi gavur bile yapmaz, çocuğumun her tarafını çürütmüşler.

Oğlum zaten ciğerlerinden hastaydı. O kendi işinde gücünde bir insandı. Kimsenin etlisinesütlüsüne karışmaz.

Ondan ne istediler, neden yaptılar bunu. Yüksek okulda okuyor.

Yazın çalışıyor, kışın okuyordu. Yavrumun ağzından kan geliyor.

Oğlumu bu hale getirenlerden davacıyım" dedi.

Adana'nın Yurt Mahallesinde 10 yurttaşın evi faşistlerce bombalanarak yıkıldı

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ferhat Demir,Ali Açıl, Ali Aydın,Mustafa Serhan, Hüseyin Önder ve H.Hüseyin Demir adlı 10 yurttaşın evleri bombalanarak yıkıldı, sonra da otomatik tüfeklerle tarandı. Faşist canilerce evleri yıkılan yurttaşlar mahalleden göçetmek zorunda kaldılar.

Mahallelerinde hergün akşamdan itibaren başlayan faşist saldırıların sabahlara kadar sürdüğünü, can ve mal güvenliklerinin yok edildiğini ve geceleri sabahlara kadar pencerelerinin ardında nöbet tutmak zorunda kaldıklarını anlatan yurttaşlar, "Demirel iktidarından destek gören faşist çeteler, ellerindeki otomatik silahlarıyla evlerimizin duvarlarını hedef tahtası gibi kullanarak silahlı eğitim yapıyorlar. Çoluğumuzu çocuğumuzu, karımızı, kızımızı sokaklarda gördükleri zaman ya dövüyorlar ya da insanlığın kabullenemiyeceği hakaretlerde bulunuyorlar" dediler.

Faşist çetelerin saldırılarının yaklaşık 1 aydan beri devam ettiğini, can ve mal güvenliklerinin sağlanması için yetkili yerlere defalarca başvuruda bulunduklarını belirten yurttaşlar şunları söylediler.

"Ancak belirtmek gerekir ki son günlerde silahlı faşist saldırganlık daha da arttı. Bunun en çarpıcı örneği dün gece 10 arkadaşımızın evleri bombalanarak faşist canilerce yıkıldı, sonra da enkazı otomatik silahlarla tarandı. Şimdi yatağımızı yorganımızı dışarıya yığdık. Nerede yatıp kalkacağımızı düşünüyoruz. Yalan diyen yetkili varsa gelsin buyursunlar, kendi gözleriyle görsünler."

Faşistlerin bombalayarak evini yıktıkları Kemal Yılmaz adlı yurttaşın eşi, gözyaşları içinde eşyasını kamyona yüklerken, "Biz bu memleketin insanları değil miyiz? Evlerimiz bombalanıyor,kurşunlanıyor, yetkililer nerede onlardan niye hiç ses çıkmıyor?Evlerimizi kurşunlayanlar, bombalayanlar belli.Bunlar niye yakalanmıyor da hiç bir günahı olmayan sadece ekmek parası için çalışan Ali Aydın yakalanıyor, bu nasıl iştir böyle?"diyordu.

"EŞKİYALAR ORTADA"

Faşist saldırganların ellerini kollarını sallayarak mahallede dolaştıklarını söyleyen halk, "Mahallede eşkiyalık yapan Doğan Öztürk, Ahmet Karadeniz, Abdülkadir Tünay, Ali Tabakoğlu,Ahmet Doğan Kahveci Nazif ve karısı ortada serbestçe dolaşıyor. Birçok olaya karıştığı bilinen ve sıkıyönetimce aranan Arif Girici DSİ 6. Bölge Müdürlüğün de çalışıyor o yakalanmıyor, ama hiç suçu olmayan Mehmet Kaynar, karısı Cemile Kaynar ve Hacı Topal gözaltına alınıyor. Mahallede huzursuzluğu yaratan evlerimizi yıktırarak bizi göçe zorlayan Arif Girici ve babası Mehmet Girici'dir.Yetkililer yakalamak için suçlu arıyorsa, işte suçlular burada" dedi.

Evleri bombalanan ve sonra da kurşunlanan 10 aile güvenlik güçlerinin gözetiminde evlerini başka mahallelere taşıdılar. Faşistler evlerini taşıyan yurttaşlara giderken de hakaret etmekten geri kalmadılar.

"Vietnam savaşı ABD'nin soylu davalarından biriydi"

CHİCAGO (AJANSLAR)

ABD Eski Muharipler Derneğinin bir toplantısında konuşan, Kasım ayında yapılacak ABD başkanlık seçimlerinde en güçlü adaylardan Cumhuriyetçi Parti muhafazakar adayı Reagan, Amerikanın Vietnam' daki eylemlerinden "soylu bir dava" olarak söz etti.

Amerika'nın Vietnam savaşına katılmasını, seçim kampanyasında ilk kez ön plana çıkararak savunan Reagan, "Amerika'nın hatası savaşa girmek değil, savaşı kazanamamaktır" dedi. ABD' nin uzun süre suçluluk duygusu içindeymişcesine hareket ettiğini, buna karşılık Vietnam' dan alınması gereken dersler olduğunu belirtti. Savaşa zorlandıkları taktirde bunu kazanacak vasıtalara ve azme sahip olmak icin cabalamaları gerektiğini belirten Reagan, "ABD'nin hatası Vietnam savaşına karışması değil, savaşı kazanamamasıdır." şeklinde konuştu. Reagan konuşmasında Carter yönetimini ve Carter'i bu yönde Sert bir şekilde eleştirdi. Reagan Carter'in dış politikasını "zayıf, ürkek ve blöf'e dayalı olarak nitelendirdi. Daha sonra Reagan; Carter'i ulusun "eski muhariplerine ihanet etmekle" suçladı ve Amerikan silah gücünün süratle artırılmasını istedi. Reagan başkanlık mücadelesini kazanması halinde ABD silahlı kuvvetlerinin yapısının tepeden tırnağa elden geçirileceğini ve ABD'nin dünyanın en güçlü ülkesi haline yeniden geleceğini söyledi.

Reagan silahlı kuvvetlerin her branşının güçlendirilmesi için hiç bir masraftan kaçmayacağını da kaydederek, "ABD dünya barışını dış politikasının temel taşı yapmaya devam edecektir. Ancak bu barış, şimdiye kadar olduğu gibi ne pahasına olursa olsun korunmaya çalışılacaktır, kimse bu barışı bozmaya cesaret edemeyecektir" dedi.

Cumhuriyetçi Partinin muhafazakar adayı Reagan "Amerikan Milliyetçiliğinin'. en belirgin örneklerini verdiği toplantıda başkan seçilmesi halinde Salt 2 anlaşmasını da tanımayacağını tekrarladı. Reagan,stratejik silahların sınırlandırılması için daha adil ve denetim imkanı sağlayan bir anlaşma imzalanması için çaba göstereceğini öne sürdü.

Kudüs Komitesi İslam Konferansını toplantıya çağırdı

Fas'ın Kazablanka kentinde toplanan İslam Konferansı Kudüs Komitesi, İslam Konferansına katılan tüm ülkeleri 18 Eylül'de Fas'ta toplanacak olağanüstü toplantıya çağırdı.

Fas Kralı 2. Hasan' ın başkanlığında üç gün süren gizli bir toplantı yapan Komite İsrail'e karşı da dünya çapında bir kampanya açılmasını karara bağladı.

Çoğunluğunu tutucu Arap yönetimlerinin oluşturduğu komite Yasser Arafat'ın Kudüs'ü ve Arap topraklarını kurtarmak için kutsal savaşa (cihada) katılmak isteyenler için tüm İslam ülkelerinde bir gönüllü bürosu açılmasını ve İsrail'e karşı ekonomik diplomatik ve siyasi boykot uygulanmasını içeren önerisini kabul etmedi.

Öte yandan Birleşik Arap Emirlikleri Başkanı da İsrail'e karşı cihad çağrısında bulundu. Bu arada FKÖ'nün özel temsilcisinin Fransa'ya girişi yasaklandı.

TÜSİAD:Ücret artışları sınırlandırılmalı, vergi yasası çıkarılmalı

EKONOMİ SERVİSİ

Türkiye Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) tarafından yayınlanan "Türkiye Ekonomisi 1980" adlı raporda, istikrar önlemlerinin olumlu sonuç verebilmesi için "önümüzdeki toplu sözleşme döneminde ücret artışları en düşük düzeyde tutulmalıdır" denildi.

Son yıllarda çeşitli hükümetler tarafından getirilen "istikrar programlarının" eleştirildiği raporda, Ecevit hükümeti döneminde alınan önlemlere değinilerek, bu önlemler "yavaş, tereddütlü, geç, etkisiz ve tamamlayıcı önlemlerden yoksun" olarak nitelendirildi.

Raporda, Ecevit döneminde alınan önlemlerin neden başarısız olduğu konusunda, "İstikrar paketinin başarısızlığının temel nedeni, politikaların isteksizce ve sadece IMF'yi memnun etmek için alınmasıdır" denildi.

DEMİREL'İN İSTİKRAR PROGRAMI VE EKSİKLER

Daha sonra 25 Ocak kararları ve bu kararların sonuçlarına değinilen raporda, kararlar "ülkenin karşılaştığı ciddi iktisadi sorunlara karşı cesur bir saldırı" olarak nitelendirildi. Hükümetin yaklaşımının "gerçekçi" olduğu kaydedilen raporda, önlemlerin etkili olabilmesi için 1980'de ve daha sonraki yıllarda sıkı para politikasının sürdürülmesi gerektiği ifade edildi. Enflasyonun önlenebilmesi için bir vergi reformunun da gerekli olduğu kaydedilen raporda, ücretler konusunda ise şu görüşlere yer verildi:

"Ücretlerin enflasyon üzerindeki etkisini asgariye indirmek için önümüzdeki toplu sözleşme döneminde ücret artışları en alçak düzeyde tutulmalıdır. Siyasi partiler, kamu kesiminde yüksek ücretlerin KİT açıklarına ve dolayısıyla KİT ürün ve hizmetlerinde fiyat artışlarının neden olduğu konusunda birleşmişlerdir. Gerçek ücretlerde kesintilerde bulunmak kuşkusuz siyasi olarak zor olacaksa da, sorun çözülmelidir. Enflasyon bu senenin sonuna kadar aza lacağına göre, toplu sözleşmenin 1 yıl için yapılmasında yarar vardır."

NATO

(Baştarafı 1. Sayfada)

ve çevresindeki bazı askeri birlik ve tesislerde incelemeler yapacak.

Güney Avrupa Müttefik Kuvvetleri Komutanı Crowe 23 Ağustos cumartesi günü Türkiye'den ayrılacak.

FKÖ Ankara

(Baştarafı 1. Sayfada)

Yunanistan'daki İsrail'li diplomatın kendisini Türkiye'ye gönderdiğini ve Ankara'da "Misa" kod isimli bir İsrail'li ile ilişkiye geçmesini istediğini ifade etti. Sweiti'nin araması istenen telefon numarasının İsrail Elçiliği Kültür Ataşeliğine ait olduğu belirlendi.

Ebu Firaz'ın kendisine saldıran kişiyi yakaladığı ve Türkiye Dışişlerine konuya ilişkin bilgi verdiği bildirildi.

Öte yandan MSP Genel Başkan Yardımcısı Recai Kutan da yaptığı açıklamada, Firas'a saldıran gencin bir ay önce Avrupa'ya gönderildiğini ve sözkonusu kişinin Fransa, Almanya ve Yunanistan üzerinden Türkiye'ye sokulduğunu söyledi. Saldırganın İsrail siyonizmi tarafından görevlendirildiğini belirten Kutan, yapılan soruşturma sonucunda İsrail'li bazı diplomatların da olayla ilgisi olduğunun belirlendiğini kaydetti. Kutan, "Türkiye'nin menfaati ,en kısa zamanda bir anarşi ve casusluk yuvası olan İsrail elçiliğinin kapatılmasın ve İsrail'le ilişkilerin kesilmesini gerektirmektedir" dedi.

İsrail'in siyonist amaçlarıyla Türkiye'nin çıkarlarının çeliştiğini söyleyen Kutan, Türkiye Dışişlerini de suçlayarak, Firaz'ın olaydan Dışişlerini haberdar etmesine rağmen Dışişlerinin olaydan iki gün sonra konuyla ilgilendiğini kaydetti.

Demokrat
Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu–İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı 2274/251
Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış,Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM
Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU
Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK
Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay–Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

İşte IMF–İktidar ortaklığının KİT operasyonu

Son altı ayda devlet işletmelerinden 18 bin işçi çıkartıldı

● YSE'ye bağlı işyerlerinde 14 bin, kooperatif birliklerinde ise bini aşkın işçinin işine son verildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Uluslararası Para Fonu emrinde yapılan Kit operasyonu sürerken 1980 yılının ilk yarısında devlet işletmelerinden 18 bin işçinin çıkarıldığı belirlendi.

Haziran sonu verilerine göre, yol yapımı inşaat işkolunda faaliyet gösteren Türk-İş'e bağlı Yol-İş federasyonuna üye YSE–İş Sendikasının 14.147 üyesinin işine son verildi. İçinde Tariş ve Çukobirlik'in yer aldığı kooperatif birliklerinden çıkarılan işçi sayısı ise 1.489'u buldu. Madencilik sektöründeki devlet işletmeleri MTA ve TKİ'nde ise yılın ilk altı ayında 850 işçinin işine son verildi.

Devlet işletmelerindeki yoğun işçi çıkarmalarının uluslararası finans kuruluşlarının ve özellikle IMF'nin emri üzerine yürütülen KİT operasyonunundan kaynaklandığı ve bunun iktidarın işyerlerini faşistleştirme ve anti-faşist işçileri sindirme politikasının sonucu olduğu öne sürüldü.

Bilindiği gibi, IMF devlet işletmelerindeki aşırı istihdamın vardığı ileri boyutlardan duyduğu memnuniyetsizliği her fırsatta yinelemekte ve iktidara "önerdiği" önlem paketinin bir maddesi olarak da KİT personelinin azaltılmasını istemekteydi. IMF'nin bu talebini yerine getirmek üzere faaliyete geçen iktidar, öncelikle devrimci, sosyal demokrat sendikaların örgütlü olduğu işyerlerinde işçi çıkarmalara başladı, Tariş, Çukobirlik, Aşkale MTA gibi devrimci işçilerin etkin olduğu işyerlerinde düzenlenen operasyonlarla yüzlerce işçi işten çıkartıldı. YSE Genel Müdürlüğüne bağlı işyerlerinde de yetkili sendika YSE–İş üyesi 14 bin işçinin işine son verildi.

İŞTEN ÇIKARMALAR	
İŞKOLU	ÇIKARTILAN İŞÇİ SAYISI
YOL YAPIM İNŞAAT	14.147
BURO	1.429
MADENCİLİK	850
TOPRAK	745
TEKSTİL	115
METAL	27
GIDA	157
AĞAÇ	97
BASIN	122
BELEDİYE	56
TOPLAM	17.745

Madrit'te Sosyalist İşçi Partisi ve Komünist Partisinin de katıldığı, faşist saldırıları kınayan bir ortak gösteri

Madrit sokaklarında faşist militanların devrimci, ilerici, kişilere, işçilere saldırması sık sık rastlanan bir olay haline geldi

Madrit Mahallelerinde etkinlik kurmaya çalışan faşistlere karşı

İspanyol halkı anti–faşist komitelerde örgütleniyor

● Faşist militanların güvenlik güçlerince korunduğu ve yakalananların, yargıçlar tarafından serbest bırakıldığı görülüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Madrit İspanyol faşistlerinin ve özellikle yasa dışı saldırı çetelerinin merkezi haline gelirken, devrimci gruplar da çeşitli mahallelerde anti-faşist savunma komiteleri oluşturarak direnmekteler.

Faşistler özellikle eski ordu mensubu aileler, papaz okulu öğrencileri ve Franko rejiminin yandaşları arasında militan topluyorlar. İşsiz küçükburjuva gençler ve lümpenler de faşizmin kitle tabanını oluşturuyorlar.

Fuerza Nueva adlı faşist örgüt 1979 seçimlerinde bir milletvekili çıkardıktan sonra Madrit'in bütün mahallelerinde örgütlenme çalışmalarına girişti. Fuerza Nueva (Yeni Güç) ile onun silahlı kolu ve faşist sendika Milli İşçi Gücü, özellikle işçi mahallelerini işgal etme ve fabrikalardaki işçi direnişlerini kırma yolunda çaba harcıyorlar. Faşistler Madrit'de ele geçirdikleri mahalleleri "milli bölge" ilan ediyorlar.

ANTİ–FAŞİST MAHALLE KOMİTELERİ KURULUYOR

Faşistlerin yayılma çabaları karşısında birçok mahallede saldırılara karşı savunma amacıyla, anti-faşist mahalle komiteleri oluşturuluyor. Örneğin Vallacas Mahallesi'nde faşistler bir işçiyi öldürdükten sonra mahallede bir büro açmaya çalıştılar. Bunu engellemek için halk, bir anti-faşist komite kurdu. Ancak, İspanya Sosyalist İşçi Partisi ve İspanyol Komünist Partisi bu komitelerde yer almaktan kaçındı. Bu partiler, burjuva basını gibi, işçi mahallelerindeki anti-faşist mücadeleyi "aşırı uçların çatışması" olarak değerlendiriyorlar.

Öte yandan güvenlik güçlerinin faşistlere yardım ettiği ve destek olduğu görülüyor. Yargıç önüne çıkarılan faşistler hemen tahliye ediliyor. Geçtiğimiz günlerde bir işçinin öldürülmesine adı karışan bir faşistin polis tarafından kaçırıldığı öğrenildi.

Faşistler, İspanya'nın enbüyük işçi konfederasyonu olan İşçi Komisyonları'na ait amblem taşıyan arabaların sahiplerini dövüyorlar, arabalarını yakıyorlar.

Faşist Fuerza Nueva örgütünün militanları özellikle işçi mahallelerini ele geçirmeye çalışıyorlar.

Hastane kapılarında kuyruklar uzaya dursun

15 yıldır inşaatı bitmeyen hastaneler var!

● Yapımına 14 yıl önce başlanan hastanelerden İstanbul Şişli Sağlık sitesi'nin 240 milyon liraya malolması beklenirken, 1966'dan bu yana yapımı için sadece 98 milyon lira harcandı

EKONOMİ SERVİSİ

Çeşitli illerde yapımına başlanan hastaneler inşaatlarına başlandığından bu yana yıllar geçtiği halde bir türlü bitirilemiyor.

Hastanelerin hizmete açılmasındaki gecikmeler, Anayasa ile Devlete verilmiş bir görev olan sağlık hizmetlerinin aksamasına yol açıyor. Yapımı geçiken hastanelerden biri, 1966'da başlanmış olan İstanbul'daki Şişli Sağlık Sitesi. 1981'de bitirilmesi planlanmış olan bu hastane 240 milyon liraya malolacak. Hastaneye 14 yıl içinde sadece 98 milyon lira harcama yapılmış, 1980 programında ise 40 milyon lira ödenek ayrılmış bulunuyor. Böylece 15 yıl içinde hastanenin ancak yarısı tamamlanmış durumda.

Diğer hastane inşaatlarında da durum aynı. 1968'de yapımına başlanan 600 milyon liraya çıkacak olan Isparta Kemik Hastanesi için bu yıla kadar sadece 31 milyon harcanarak geçen 12 yılda yatırımın yalnızca %5'i gerçekleşti. Eğer buyıl ayrılan 100 milyon liralık ödenek sağlanabilirse yıl sonuna kadar hastanenin % 20'si ancak tamamlanmış olacak.

Parlamenterlerin yurt dışında lüks hastanelerdeki tedavileri için, döviz olarak anında harcama yapılırken, özel doktorlara muayene ve tedavi olamayan halkın dört gözle beklediği hastanelerin yapımı yıllarca sürüncemede bırakılıyor.

	İşin başlama tarihi	Maliyeti (Bin TL)	1979 sonuna kadar harcanan
Şişli Sağlık Sitesi	1966	240.000	97.905
Isparta Kemik Hast.	1968	600.000	30.685
Diyarbakır D.Hast	1968	200.000	95.125
Mersin D.Hast.	1971	170.000	12.475
Burdur D.Hast	1971	186.780	16.780
Bitlis D.Hast.	1976	62.500	5.955

Hastane yapımı, sağlık hizmetlerinin Vatandaşa sağlanması Anayasa'ca devlete verilmiş bir görev. Ancak son derece yetersiz sağlık hizmetleriyle devlet bu görevini yerine getirmemekte, hastane koridorlarında, kapılarında yurttaşlar saatlerce kuyrukta beklemek zorunda kalmaktadır.

Demokrat Çocuk

BESLENMEK İSTİYORUZ !

Beslenmek mi, doymak mı?

Sabah uykudan uyandınız. Temizlik işlerinizi bitirdiniz. Giyindiniz. Okula gitmeden önce yapmanız gereken bir iş var, Kahvaltı. Kiminiz evde bir şey olmadığından, kiminiz biraz şımarıklıktan kahvaltı yapamazsınız. Yapanlarınız da var elbette.

Öğleyin okuldan çıkınca sözcüğün tam anlamıyla karnınız zil çalıyordur. Ah bir doyasıya yesem, diye düşünür insan böyle anlarda değil mi? Fırından yeni çıkmış, mis gibi bir ekmek böyle bir mideyi doyurabilir, karında çalan zilleri de durdurabilir. Şimdi doyduk mu deriz yoksa beslendik mi? Ne fark var, ha doymak ha beslenmek mi diyorsunuz?

Ama bir fark olmalı. Bunu salt biz değil, beslenme uzmanları da söylüyorlar. Öyleyse nedir beslenme? Beslenme özellikle çocukların sağlıklı büyümeleri için vücudun istediği tüm besinleri alarak, boyun, kilonun yaşa uygun gelişimini sağlamaktır.

Yalnızca ekmek yerseniz al al yanaklarınız olur mu? Yalnızca bulgur yerseniz boyunuz uzar mı? Belki şişman olursunuz bunları yerseniz ama sağlıklı olur musunuz? Şişman oldukları halde hastalıktan kurtulamayanları bilmez misiniz?

Öyleyse ne kadar, ne yiyeceğiz? Biraz düşünün, tartışın. Bir dahaki söyleşimizin konusu bu.

Güneş Ağabey

BAL ARISI

TÜRÜ PEK ÇOK OLAN ARILAR HİNDİSTAN'DAN DÜNYANIN DÖRT BİR YANINA GÖTÜRÜLMÜŞLERDİR. BAL ARILARI "KOVAN" ADI VERİLEN BARINAKLARINDA TIPKI KÜÇÜK BİR TOPLUM GİBİ YAŞAYAN VE İNSANLAR İÇİN BAL ÜRETEN ARILARDIR.

BİR KOVANA GİRİP ARILARI İZLEMEYE NE DERSİNİZ?

BAŞLIK VE ELDİVEN TAKMAYI DA UNUTMAYALIM. ARILAR RAHATSIZ EDİLMEKTEN HİÇ HOŞLANMAZLAR. KIZARLARSA AÇIK BULUNAN DERİMİZE İĞNELERİNİ BATIRABİLİRLER

NE ÇOK ARI VAR. ŞUNLAR İŞÇİ ARILAR. NASIL DA DURMADAN ÇALIŞIYORLAR. BUNLAR EVLENMEZLER. GÖREVLERİ HEP ÇALIŞMAK OLAN DİŞİLERDİR.

BUNLARIN ÇEVRESİNDE DÖNDÜKLERİ KİM? ŞU TAÇLI OLANI NE DE İRİ DEĞİL Mİ? BU, KRALİÇE ARI. BİR ADI DA ARI BEYİDİR. TEK GÖREVİ DE YUMURTLAMAKTIR. GÜNDE 2500 YUMURTA BIRAKIR.

BAL ARILARININ ERKEKLERİ TAM BİR ASALAKTIR. HİÇ ÇALIŞMAZLAR. BİR TEK GÖREVLERİ VARDIR; SICAK HAVALARDA ÇİFTLEŞME UÇUŞLARINA KATILMAK. BU UÇUŞLARDA KRALİÇE İLE ÇİFTLEŞİR. SONRA DA ÖLÜRLER. ÖLMEYENLER DE BOŞ OTURUP, ÇOK YEDİKLERİNDEN, İŞÇİ ARILARCA ÖLDÜRÜLÜRLER.

İŞÇİ ARILAR ARASINDA TAM BİR İŞ BÖLÜMÜ VARDIR. BİR KISMI BAL MUMU ÜRETİR, BİR KISMI DA BALÖZÜ TOPLAR. AYRICA NÖBET TUTANLAR, LARVALARA BAKANLAR, TEMİZLİKÇİLER VARDIR. ÜRÜNLERİNİ ÇOK DÜZENLİ OLARAK YERLEŞTİRİRLER. HER BİRİNİN AYRI BİR YERİ VARDIR. TÜM BU ÇALIŞMADAN, BU DÜZENDEN, SONRA ÜRETTİKLERİ BALLARI ALINAN ARILAR YENİ BAŞTAN ÇALIŞMAYA BAŞLARLAR. YILMADAN, DURMADAN İNSANLAR İÇİN ÇALIŞIRLAR

Radyo TV program haber

21.30 İŞ İŞTİR

Bu gece her hafta Çarşamba günleri haber sonrası yayına girmek üzere yedi bölümden oluşan bir yerli dizi başlıyor. Metin yazarlığını Ahmet Soner'in yaptığı diziyi Namık Kasapbaşoğlu ve Naci Çelik Berksoy televizyona uyarladılar.

Erdoğan Akduman Nüvit Özdoğru, Tuncer Necmioğlu, Mustafa Alabora, Erdal Özyağcılar, Engin Noyan, Ülkü Ülker, Cevat Kurtuluş, Sami Hazinses, Yavuz Şeker, Nevzat Okçugil, Jale Efegil'in rol aldıkları dizinin bu geceki bölümünde, 90 yıl önce kurulmuş "İş Bulamayanlar Derneği" bugün kurucu üyelerinin torunları tarafından yönetilmektedir. İşverenler ile iş arayanlar arasındaki ilişkileri düzenlemeyi amaçlayan derneği bir milyonuncu üyesi törenle girer.

Haber Program 21.20

"Yarım Yüzyıldan Çizgiler" adlı programın "Hasret Kavuşturan" bölümünde yarım yüzyılda karayolu ulaşımında elde edilen gelişmeler anlatılıyor. Elbette çok daha ucuz bir ulaşım aracı olan demiryolu taşımacılığına indirilen darbelerden hiç söz edilmiyor programda. Otomobil, otobüs gibi karayolu araçları tekellerinin mallarının satışını artırmak için karayolu yapımını körükleyerek, demiryollarının gelişimini engellemeleri karayollarındaki "Büyük ilerleme" kadar önemli değil çünkü:

22.10 TAKİP

Yönetmenliğini William Wiard'ın yaptığı ve başlıca rollerini Mitchell Ryan, Wayne Maunder, Reid Smith'in paylaştıkları yeni dizinin ilk bölümünde bir hırsızlık şebekesinin ortaya çıkarılması konu ediliyor.

LASSİE 19.30

Dizinin bugünkü bölümünde, Kori orman müdürlüğünün yazılı bir emriyle teleferik bölgesini teftişe gider ve planların uygulanışında önemli eksiklikler saptar. Bunlar tehlike yaratabilecek türden eksikliklerdir. Lassie ve Kori bu tehlikeden canlarını zor kurtarırlar.

Radyodan Seçmeler

TRT I

07.40 Günün İçinden 11.20 Türküler 12.10 Öğle Üzeri 15.05 Arşivden Mikrofona 15.20 İz Bırakanlar 16.15 Şarkılar 20.00 Köy Dağarcığı 20.25 Oyunlarımız Ezgilerimiz 20.45 Amatör Sesler 22.40 Saadet Yılmaz Bircan'dan Türküler 23.15 Gecenin İçinden

TRT II

07.45 Türküler 08.00 Gün Başlıyor 09.00 Perihan Mesudi'den Türküler 09.30 Sabah Konseri (Bach: Partita No 3, Chopin: 4 Balad) 11.08 Ayla Büyükataman'dan Şarkılar 11.40 Günler Geçerken 12.20 Yüksel Bozbay'dan Şarkılar 12.40 Biz Bize 15.30 Konser Saati 16.00 Türküler 16.40 Bekir Sıtkı Sezgin'den Şarkılar 17.30 Caz Dünyasından 18.30 Ekonomi Sözlüğü

TRT III

08.00 Sabah Konseri (R. Schumann: Genoveva Uvertürü, J.Brahms: No. 1 Piyano Konçertosu) 09.05 Barok Müzik. Vivaldi: Op. 4 No. 5 la minor keman konçertosu, Haendel: Op. 6, no. 8 dominör konçerto grosso) 09.30 Mongo Santamaria ve Arkadaşları 13.00 Konser Saati 14.30 Caz Müziği (Francy Boland Orkestrası) 16.00 Oda Müziği (Dvorak'tan iki, Beethoven'den bir eser seslendirilecek) 18.00 Solistler ve Topluluklar 20.30 Caz Ustaları 21.00 Mitolojiden Müziğe 23.00 Çarşamba Konseri

TV'de BUGÜN

10.00 HABERLER
19.05 HEIDI
19.30 LASSIE
19.55 SERÜVEN PEŞİNDE
20.30 HABERLER
21.20 HABER PROGRAM
21.30 İŞ İŞTİR (Birinci Bölüm)
22.10 TAKİP
22.50 BİR KONSER
23.15 HABERLER